

► B **DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/97**
z dnia 20 stycznia 2016 r.
w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona)
(Tekst mający znaczenie dla EOG)
(Dz.U. L 26 z 2.2.2016, s. 19)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/411 z dnia 14 marca 2018 r.	L 76	28	19.3.2018
► <u>M2</u>	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1935 z dnia 13 maja 2019 r.	L 301	3	22.11.2019
► <u>M3</u>	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2864 z dnia 13 grudnia 2023 r.	L 2864	1	20.12.2023

**DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE)
2016/97**

z dnia 20 stycznia 2016 r.

w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

ROZDZIAŁ I

ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji produktów ubezpieczeń i reasekuracji w Unii.

2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do każdej osoby fizycznej lub prawnej zamieszkałej lub mającej siedzibę albo chcącej zamieszkać lub założyć siedzibę w państwie członkowskim w celu podjęcia i prowadzenia dystrybucji produktów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające i wykonujących działalność z zakresu dystrybucji produktów ubezpieczeniowych, w przypadku gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) ubezpieczenie uzupełnia towar lub usługę dostarczaną przez dostawcę, w przypadku gdy takie ubezpieczenie obejmuje:

(i) ryzyko zniszczenia, utraty lub uszkodzenia towaru dostarczonego przed tego dostawcę lub nieskorzystania ze świadczonej przez niego usługi; lub

(ii) uszkodzenie lub utratę bagażu i inne rodzaje ryzyka związane z podróżą zarezerwowaną u tego dostawcy;

b) kwota składki z tytułu umowy ubezpieczenia nie przekracza 600 EUR, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym;

c) w drodze odstępstwa od lit. b), w przypadku gdy ubezpieczenie uzupełnia usługę, o której mowa w lit. a), a czas trwania tej usługi nie przekracza trzech miesięcy, kwota składki płaconej od osoby nie przekracza 200 EUR.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy prowadzeniu działalności dystrybucyjnej poprzez pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, zwolnionego ze stosowania niniejszej dyrektywy zgodnie z ust. 3, zakład ubezpieczeń lub pośrednik ubezpieczeniowy zapewniał:

a) udostępnianie klientowi informacji, przed zawarciem umowy, o swojej tożsamości i adresie oraz o procedurach, o których mowa w art. 14, umożliwiających klientom i innym zainteresowanym stronom składanie skarg;

b) istnienie odpowiednich i proporcjonalnych rozwiązań służących zapewnieniu zgodności z art. 17 i 24 oraz uwzględnieniu wymagań i potrzeb klienta przed zaproponowaniem mu umowy;

▼B

- c) dostarczenie klientowi, przed zawarciem umowy, dokumentu zawierającego informacje o produkcie ubezpieczeniowym, o którym mowa w art. 20 ust. 5.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy monitorowały rynek, w tym rynek uzupełniających produktów ubezpieczeniowych, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane lub sprzedawane w ich państwach członkowskich lub z ich terytorium. EIOPA może ułatwiać i koordynować takie monitorowanie.

6. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji dotyczących ryzyk i zobowiązań mających miejsce poza Unią.

Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na przepisy państwa członkowskiego w odniesieniu do działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji prowadzonej przez zakłady ubezpieczeń i reasekuracji lub pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych mających siedzibę w państwie trzecim i prowadzących działalność na jego terytorium zgodnie z zasadą swobody świadczenia usług, pod warunkiem że zagwarantowano równość traktowania wszystkich osób prowadzących działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji na tym rynku lub osób, którym udzielono zezwolenia na prowadzenie takiej działalności.

Niniejsza dyrektywa nie reguluje działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji prowadzonej w państwach trzecich.

Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich trudnościach natury ogólnej, które napotykają ich dystrybutorzy ubezpieczeń lub reasekuracji przy podejmowaniu lub prowadzeniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji w którymkolwiek państwie trzecim.

Artykuł 2

Definicje

1. Na użytek niniejszej dyrektywy:
 - 1) „dystrybucja ubezpieczeń” oznacza działalność polegającą na doradztwie, proponowaniu lub przeprowadzaniu innych prac przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia, na zawieraniu takich umów lub udzielaniu pomocy w administrowaniu takimi umowami i wykonywaniu ich, w szczególności w przypadku roszczenia, w tym udzielanie informacji dotyczących jednej lub większej liczby umów ubezpieczenia na podstawie kryteriów wybranych przez klienta za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów oraz opracowanie rankingu produktów ubezpieczeniowych obejmującego porównanie cen i produktów, lub udzielanie zniżki od ceny umowy ubezpieczenia, gdy klient jest w stanie pośrednio lub bezpośrednio zawrzeć umowę ubezpieczenia za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów;
 - 2) „dystrybucja reasekuracji” oznacza działalność – w tym również wtedy, gdy działalność ta prowadzona jest przez zakład reasekuracji bez pośrednictwa pośrednika reasekuracyjnego – polegającą na doradztwie, proponowaniu lub wykonywaniu innych prac przygotowawczych do zawarcia umów reasekuracji lub zawieraniu takich umów, lub na udzielaniu pomocy w administrowaniu takimi umowami i wykonywaniu ich, w szczególności w przypadku roszczenia;

▼B

- 3) „pośrednik ubezpieczeniowy” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, inną niż zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub ich pracownicy i inną niż pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające, która podejmuje lub prowadzi działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń za wynagrodzeniem;
- 4) „pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, inną niż instytucja kredytowa lub firma inwestycyjna zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽¹⁾, która za wynagrodzeniem podejmuje lub prowadzi działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jako działalność uboczną, pod warunkiem że spełnione są wszystkie poniższe warunki:
 - a) główna działalność zawodowa tej osoby fizycznej lub prawnej jest inna niż dystrybucja ubezpieczeń;
 - b) osoba fizyczna lub prawna dystrybuje tylko niektóre produkty ubezpieczeniowe, uzupełniające dany towar lub usługę;
 - c) dane produkty ubezpieczeniowe nie obejmują ubezpieczenia na życie ani ryzyka z tytułu odpowiedzialności, chyba że ochrona taka jest uzupełnieniem towaru dostarczanego lub usługi świadczonej przez pośrednika w ramach jego głównej działalności zawodowej;
- 5) „pośrednik reasekuracyjny” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, inną niż zakład reasekuracji lub jego pracownicy, która podejmuje lub prowadzi działalność z zakresu dystrybucji reasekuracji za wynagrodzeniem;
- 6) „zakład ubezpieczeń” oznacza zakład zdefiniowany w art. 13 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE ⁽²⁾;
- 7) „zakład reasekuracji” oznacza zakład reasekuracji zdefiniowany w art. 13 pkt 4 dyrektywy 2009/138/WE;
- 8) „dystrybutor ubezpieczeń” oznacza każdego pośrednika ubezpieczeniowego, pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające lub zakład ubezpieczeń;
- 9) „wynagrodzenie” oznacza każdą prowizję, honorarium, opłatę lub inną płatność, w tym korzyść ekonomiczną jakiegokolwiek rodzaju lub każdą inną korzyść lub zachętę finansową lub niefinansową, oferowane lub przekazywane w związku z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń;
- 10) „państwo członkowskie pochodzenia” oznacza:
 - a) w przypadku pośrednika będącego osobą fizyczną – państwo członkowskie, w którym posiada on miejsce zamieszkania;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013. s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).

▼B

- b) w przypadku pośrednika będącego osobą prawną – państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba statutowa pośrednika lub, jeżeli na mocy prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej, państwo członkowskie, w którym mieści się siedziba zarządu;
- 11) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, w którym pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny ustanowił stałą obecność lub posiada zakład lub w którym świadczy on usługi, a które nie jest państwem członkowskim jego pochodzenia;
- 12) „oddział” oznacza agencję lub oddział pośrednika znajdujące się na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie pochodzenia;
- 13) „bliskie powiązania” oznaczają bliskie powiązania zdefiniowane w art. 13 pkt 17 dyrektywy 2009/138/WE;
- 14) „główne miejsce prowadzenia działalności” oznacza miejsce, z którego zarządzana jest główna działalność;
- 15) „doradztwo” oznacza udzielenie klientowi zindywidualizowanej rekomendacji, na jego życzenie albo z inicjatywy dystrybutora ubezpieczeń, w odniesieniu do jednej lub większej liczby umów ubezpieczenia;
- 16) „duże ryzyka” oznaczają duże ryzyka zdefiniowane w art. 13 pkt 27 dyrektywy 2009/138/WE;
- 17) „ubezpieczeniowy produkt inwestycyjny” oznacza produkt ubezpieczeniowy oferujący pewną wartość w dniu zapadalności lub wartość wykupu, w przypadku gdy wartość ta w dniu zapadalności lub wartość wykupu jest całkowicie lub częściowo, pośrednio lub bezpośrednio narażona na wahania rynkowe; definicja ta nie obejmuje:
- a) produktów ubezpieczeniowych innych niż ubezpieczenia na życie, wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2009/138/WE (Grupy ubezpieczeń innych niż na życie);
 - b) umów ubezpieczenia na życie w przypadku gdy korzyści z umowy są wypłacalne wyłącznie w razie śmierci lub inwalidztwa wynikającego z obrażeń, choroby lub niepełnosprawności;
 - c) produktów emerytalnych uznanych w prawie krajowym za mające za główny cel zapewnienie inwestorowi dochodu na emeryturze i uprawniających inwestora do określonych świadczeń;
 - d) oficjalnie uznanych pracowniczych programów emerytalnych objętych zakresem stosowania dyrektywy 2003/41/WE lub dyrektywy 2009/138/WE;
 - e) indywidualnych produktów emerytalnych, w przypadku których prawo krajowe wymaga wkładu finansowego od pracodawcy, a pracodawca lub pracownik nie ma możliwości wyboru produktu emerytalnego lub jego dostawcy;
- 18) „trwały nośnik” oznacza każde narzędzie, które:
- a) pozwala klientowi na przechowywanie informacji kierowanych do niego osobiście, w sposób umożliwiający przyszłe korzystanie z nich przez okres odpowiedni do celów informacji; oraz
 - b) pozwala na niezmiennione odtworzenie przechowywanych informacji.

▼B

2. Na użytek ust. 1 pkt 1 i 2, za dystrybucję ubezpieczeń lub za dystrybucję reasekuracji nie uznaje się następujących rodzajów działalności:

- a) okazjonalnego dostarczania informacji klientowi w kontekście innej działalności zawodowej, w przypadku gdy:
 - (i) dostawca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu lub wykonywaniu umowy ubezpieczenia;
 - (ii) celem tej działalności nie jest pomoc klientowi w zawarciu lub wykonywaniu umowy reasekuracji;
- b) zawodowej obsługi roszczeń zakładu ubezpieczeń ani likwidacji i wyceny szkód przez biegłych;
- c) samego przekazywania pośrednikom ubezpieczeniowym, pośrednikom reasekuracyjnym, zakładom ubezpieczeń lub reasekuracji danych i informacji na temat potencjalnych ubezpieczających, jeżeli dostawca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu umowy ubezpieczenia lub reasekuracji;
- d) samego przekazywania potencjalnym ubezpieczającym informacji na temat produktów ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, pośrednika ubezpieczeniowego, pośrednika reasekuracyjnego, zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji, jeżeli dostawca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu umowy ubezpieczenia lub reasekuracji.

ROZDZIAŁ II

WYMOGI REJESTRACYJNE

*Artykuł 3***Rejestracja**

1. Pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni oraz pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające są rejestrowani we właściwym organie w państwie członkowskim pochodzenia.

Zakłady ubezpieczeń i reasekuracji oraz ich pracownicy nie mają obowiązku rejestracji na podstawie niniejszej dyrektywy.

Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą postanowić, że zakłady ubezpieczeń i reasekuracji oraz pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni i inne instytucje mogą współpracować z właściwymi organami w zakresie rejestrowania pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające i stosowania do nich wymogów określonych w art. 10.

W szczególności zakłady ubezpieczeń, reasekuracji oraz pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające mogą być rejestrowani przez zakład ubezpieczeń lub reasekuracji, pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego, lub stowarzyszenie zakładów ubezpieczeń lub reasekuracji, lub pośredników ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, pod nadzorem właściwego organu.

▼B

Za działalność pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające odpowiedzialność może ponosić zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub inny pośrednik. W takim przypadku państwa członkowskie mogą postanowić, że zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub inny pośrednik ponosi odpowiedzialność za zapewnienie, aby pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające spełniali warunki rejestracji, w tym warunki określone w ust. 6 akapit pierwszy lit. c).

Państwa członkowskie mogą również postanowić, że zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub inny pośrednik przyjmujący odpowiedzialność za pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające rejestruje tego pośrednika lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

Państwa członkowskie nie muszą stosować wymogu, o którym mowa w akapicie pierwszym, do wszystkich osób fizycznych, które pracują w zakładzie ubezpieczeń lub reasekuracji lub u pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające i prowadzą działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji.

Państwa członkowskie zapewniają podanie w rejestrze nazwisk osób fizycznych wchodzących w skład zarządu dystrybutora ubezpieczeń lub reasekuracji, które są odpowiedzialne za dystrybucję ubezpieczeń lub reasekuracji.

Ponadto w rejestrach podaje się państwa członkowskie, w których pośrednik prowadzi działalność na podstawie zasady swobody przedsiębiorczości lub swobody świadczenia usług.

2. Państwa członkowskie mogą ustanowić jeden lub większą liczbę rejestrów pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające, pod warunkiem że ustanowią kryteria, zgodnie z którymi rejestruje się pośredników.

Państwa członkowskie ustanawiają system rejestracji internetowej. System ten musi być łatwo dostępny i umożliwiać wypełnienie formularza rejestracji bezpośrednio w internecie.

3. Jeżeli istnieje więcej niż jeden rejestr w państwie członkowskim, to państwo członkowskie ustanawia jeden punkt informacyjny umożliwiający szybki i łatwy publiczny dostęp do informacji z tych rejestrów, opracowywanych elektronicznie i aktualizowanych. Punkt informacyjny udostępnia również dane identyfikacyjne właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia.

4. EIOPA ustanawia, publikuje na swoich stronach internetowych oraz aktualizuje jeden rejestr elektroniczny zawierający wykaz pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające, którzy zgłosili zamiar prowadzenia działalności transgranicznej zgodnie z rozdziałem III. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują EIOPA stosowne informacje, aby umożliwić mu realizację tego zadania. Rejestr ten zawiera także odnośniki do stron internetowych właściwych organów każdego państwa członkowskiego, a strony internetowe tych właściwych organów zawierają odnośniki prowadzące do tego rejestru.

EIOPA ma prawo dostępu do danych przechowywanych w rejestrze, o którym mowa w akapicie pierwszym. EIOPA i właściwe organy są uprawnione do zmiany takich danych. Podmioty danych, których dane osobowe są przechowywane w rejestrze, mają prawo dostępu do takich przechowywanych i wymienianych danych i prawo do bycia odpowiednio poinformowanym.

▼B

EIOPA tworzy stronę internetową z odsyłaczami do każdego jednego punktu informacyjnego lub, w stosownych przypadkach, do rejestru, ustanowionego przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 3.

Państwa członkowskie pochodzenia zapewniają, aby rejestracja pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające wymagała spełnienia odpowiednich wymogów określonych w art. 10.

Ważność rejestracji podlega regularnej kontroli ze strony właściwego organu.

Państwa członkowskie pochodzenia zapewniają, aby pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni oraz pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy przestali spełniać wymogi określone w art. 10, byli usuwani z rejestru. W stosownych przypadkach państwo członkowskie pochodzenia informuje przyjmujące państwo członkowskie o takim usunięciu.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioski pośredników o wpis do rejestru były rozpatrywane w terminie trzech miesięcy od daty złożenia kompletnego wniosku oraz aby wnioskodawca został niezwłocznie powiadomiony o podjętej decyzji.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie poniższe informacje były wymagane jako warunek rejestracji pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające:

- a) tożsamość akcjonariuszy lub udziałowców, niezależnie od tego czy są to osoby fizyczne, czy prawne, którzy posiadają udział przekraczający 10 % kapitału pośrednika, oraz wysokość tych udziałów;
- b) tożsamość osób, które mają bliskie powiązania z pośrednikiem;
- c) informacje, że te udziały lub bliskie powiązania nie uniemożliwiają właściwemu organowi skutecznego sprawowania funkcji nadzorczych.

Państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednicy informowali właściwe organy bez zbędnej zwłoki o wszelkich zmianach informacji przewidzianych w niniejszym ustępie.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy odmawiały rejestracji, jeżeli skuteczne sprawowanie ich funkcji nadzorczych uniemożliwiają przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne państwa trzeciego regulujące jedną lub większą liczbę osób fizycznych lub prawnych, z którymi pośrednik ma bliskie powiązania, lub trudności związane z egzekwowaniem tych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych.

ROZDZIAŁ III

SWOBODA ŚWIADCZENIA USŁUG I SWOBODA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI*Artykuł 4***Korzystanie ze swobody świadczenia usług**

1. Każdy pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające, który po raz pierwszy zamierza prowadzić działalność na terytorium innego państwa członkowskiego w ramach swobody świadczenia usług, przekazuje następujące informacje właściwemu organowi państwa członkowskiego pochodzenia:

▼B

- a) nazwa, adres oraz, w stosownych przypadkach, numer rejestracyjny pośrednika;
- b) państwo członkowskie lub państwa członkowskie, w których pośrednik zamierza prowadzić działalność;
- c) kategoria pośrednika oraz, w stosownych przypadkach, nazwa każdego zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji, który reprezentuje;
- d) w stosownych przypadkach, informacje na temat odnośnych grup ubezpieczenia.

2. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, w terminie miesiąca od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 1, przekazuje te informacje właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego, który niezwłocznie potwierdza ich odbiór. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia informuje na piśmie pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, że właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego otrzymał te informacje i pośrednik może rozpocząć działalność w przyjmującym państwie członkowskim. W stosownych przypadkach właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia jednocześnie powiadamia pośrednika o fakcie, że informacje o przepisach, o których mowa w art. 11 ust. 1, mających zastosowanie w przyjmującym państwie członkowskim, są dostępne przy użyciu środków, o których mowa w art. 11 ust. 3 i 4, a także o obowiązku przestrzegania przez niego tych przepisów, aby móc rozpocząć działalność w przyjmującym państwie członkowskim.

3. W przypadku gdy jakiekolwiek informacje przekazane zgodnie z ust. 1 ulegną zmianie, pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające powiadamia właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia o tej zmianie na przynajmniej miesiąc przed wprowadzeniem jej w życie. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia informuje również o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego w jak najkrótszym terminie, nie później niż w ciągu miesiąca od daty otrzymania informacji przez właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia.

*Artykuł 5***Naruszenie obowiązków w ramach korzystania ze swobody świadczenia usług**

1. Jeżeli właściwy organ przyjmującego państwa członkowskie ma powody, aby uznać, że pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające prowadzący działalność na jego terytorium w ramach swobody świadczenia usług narusza którykolwiek z obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, informuje o tym właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia.

Po przeprowadzeniu oceny informacji otrzymanych zgodnie z akapitem pierwszym właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, w stosownym przypadku i w możliwie najwcześniejszym terminie, podejmuje odpowiednie środki, aby zaradzić tej sytuacji. Informuje on o takich podjętych środkach właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego.

Jeżeli mimo środków podjętych przez państwo członkowskie pochodzenia lub z powodu nieadekwatności tych środków lub ich niepodjęcia pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające w dalszym ciągu działa w sposób wyraźnie

▼B

szkodliwy dla interesów konsumentów przyjmującego państwa członkowskiego na dużą skalę lub właściwemu funkcjonowaniu rynków ubezpieczeń i reasekuracji, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego może, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego pochodzenia, podjąć odpowiednie środki w celu zapobieżenia dalszym nieprawidłowościom, w tym również, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne, środki uniemożliwiające temu pośrednikowi kontynuowanie działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego.

Ponadto właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia lub przyjmującego państwa członkowskiego może przekazać sprawę EIOPA oraz zwrócić się o pomoc zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami powierzonymi mu zgodnie z tym artykułem.

2. Ust. 1 nie wpływa na uprawnienia przyjmującego państwa członkowskiego do podejmowania odpowiednich środków w celu zapobiegania nieprawidłowościom popełnianym na jego terytorium lub karania ich, jeżeli natychmiastowe działanie jest niezbędne do ochrony praw konsumentów. Uprawnienia te obejmują uniemożliwienie pośrednikom ubezpieczeniowym i reasekuracyjnym oraz pośrednikom oferującym ubezpieczenia uzupełniające prowadzenia dalszej działalności na terytorium tego państwa członkowskiego.

3. O wszelkich środkach podjętych przez właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego na mocy niniejszego artykułu bez zbędnej zwłoki powiadamia się pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, których to dotyczy, w należycie uzasadnionym dokumencie; o środkach tych bez zbędnej zwłoki powiadamia się również właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, EIOPA i Komisję.

*Artykuł 6***Korzystanie ze swobody przedsiębiorczości**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające, który zamierza skorzystać ze swobody przedsiębiorczości tworząc oddział lub ustanawiając stałą obecność na terytorium innego państwa członkowskiego, powiadomił o tym właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia oraz przekazał temu właściwemu organowi następujące informacje:

- a) nazwa, adres oraz, w stosownych przypadkach, numer rejestracyjny pośrednika;
- b) państwo członkowskie, na którego terytorium pośrednik planuje utworzyć oddział lub ustanowić stałą obecność;
- c) kategoria pośrednika oraz, w stosownych przypadkach, nazwa każdego zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji, który reprezentuje;
- d) w stosownych przypadkach, informacje na temat odnośnych grup ubezpieczenia;
- e) adres w przyjmującym państwie członkowskim, pod którym można uzyskać dokumenty;
- f) nazwiska wszelkich osób odpowiedzialnych za kierowanie oddziałem lub stałą obecnością.

Wszelką stałą obecność pośrednika na terytorium innego państwa członkowskiego równoważną z istnieniem oddziału traktuje się w taki sam sposób jak oddział, chyba że pośrednik zgodnie z prawem nada takiej stałej obecności inną formę prawną.

▼B

2. W terminie miesiąca od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 1, właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia przekazuje te informacje właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego, który niezwłocznie potwierdza ich odbiór, chyba że właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia ma podstawy, aby przy uwzględnieniu planowanej działalności w zakresie dystrybucji kwestionować właściwość struktury organizacyjnej lub sytuacji finansowej pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia informuje na piśmie pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające o otrzymaniu tych informacji przez właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego.

W terminie miesiąca od otrzymania informacji, o których mowa w niniejszym ustępie akapit pierwszy, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego powiadamia właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia o przepisach mających zastosowanie na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego, o których mowa w art. 11 ust. 1, za pomocą środków, o których mowa w art. 11 ust. 3 i 4. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia przekazuje te informacje pośrednikowi oraz informuje go, że może on rozpocząć działalność w przyjmującym państwie członkowskim pod warunkiem przestrzegania tych przepisów.

W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie otrzyma powiadomienia w terminie określonym w akapicie drugim, może utworzyć oddział i rozpocząć działalność.

3. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia odmówi przekazania informacji, o których mowa w ust. 1, właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego, w terminie miesiąca od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1, podaje pośrednikowi ubezpieczeniowemu, reasekuracyjnemu lub pośrednikowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające powody odmowy.

Od odmowy, o której mowa w akapicie pierwszym, lub jakiegokolwiek zaniechania właściwego organu państwa członkowskiego pochodzenia w kwestii przekazania informacji, o których mowa w ust. 1, przysługuje prawo odwołania się do sądów w państwie członkowskim pochodzenia.

4. W przypadku gdy jakiegokolwiek informacje przekazane zgodnie z ust. 1 ulegną zmianie, pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające powiadamia właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia o tej zmianie na przynajmniej miesiąc przed wprowadzeniem jej w życie. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego w jak najkrótszym terminie, nie później niż w ciągu miesiąca od daty otrzymania tych informacji przez właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia.

*Artykuł 7***Podział kompetencji między państwo członkowskie pochodzenia i przyjmujące państwo członkowskie**

1. Jeżeli główne miejsce prowadzenia działalności pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające znajduje się w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie pochodzenia, właściwy organ tego innego

▼B

państwa członkowskiego może uzgodnić z właściwym organem państwa członkowskiego pochodzenia, że w odniesieniu do przepisów rozdziałów IV, V, VI i VII będzie działał tak, jakby był właściwym organem państwa członkowskiego pochodzenia. W przypadku takiego uzgodnienia właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia niezwłocznie powiadamia pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz EIOPA.

2. Właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego ponosi odpowiedzialność za zapewnienie zgodności usług świadczonych przez zakład na jego terytorium z obowiązkami określonymi w rozdziałach V i VI oraz ze środkami podjętymi na ich podstawie.

Właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego przysługuje prawo badania kwestii związanych z organizacją zakładu oraz żądania wprowadzenia zmian, które są konieczne, aby umożliwić właściwemu organowi egzekwowanie obowiązków określonych w rozdziałach V i VI oraz środków podjętych na ich podstawie, w odniesieniu do usług świadczonych lub działalności prowadzonej przez zakład na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego.

*Artykuł 8***Naruszenie obowiązków w ramach korzystania ze swobody przedsiębiorczości**

1. W przypadku gdy właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego stwierdzi, że pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające narusza przepisy ustawowe lub wykonawcze przyjęte w tym państwie członkowskim na podstawie przepisów rozdziałów V i VI, może podjąć odpowiednie środki.

2. Jeżeli właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego ma powód, aby uznać, że pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające prowadzący działalność na jego terytorium za pośrednictwem zakładu narusza którykolwiek z obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, oraz w przypadku gdy ten właściwy organ nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z art. 7 ust. 2, przekazuje te ustalenia właściwemu organowi państwa członkowskiego pochodzenia. Po przeprowadzeniu oceny otrzymanych informacji, właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, w stosownym przypadku i w możliwie najwcześniejszym terminie, podejmuje odpowiednie środki, aby zaradzić tej sytuacji. Informuje on o takich podjętych środkach właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego.

3. Jeżeli mimo środków podjętych przez państwo członkowskie pochodzenia lub z powodu nieadekwatności tych środków lub ich niepodjęcia pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające w dalszym ciągu działa w sposób wyraźnie szkodliwy dla interesów konsumentów przyjmującego państwa członkowskiego na dużą skalę lub właściwemu funkcjonowaniu rynków ubezpieczeń i reasekuracji, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego może, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego pochodzenia, podjąć odpowiednie środki w celu zapobieżenia dalszym nieprawidłowościom, w tym również, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne, środki uniemożliwiające temu pośrednikowi kontynuowanie działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego.

▼B

Ponadto właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia lub przyjmującego państwa członkowskiego może przekazać sprawę EIOPA oraz zwrócić się o pomoc zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami powierzonymi mu zgodnie z tym artykułem.

4. Ust. 2 i 3 nie mają wpływu na uprawnienia przyjmującego państwa członkowskiego do podejmowania odpowiednich, niedyskryminujących środków w celu zapobiegania nieprawidłowościom popełnianym na jego terytorium lub karania ich, jeżeli natychmiastowe działanie jest absolutnie niezbędne do ochrony praw konsumentów w przyjmującym państwie członkowskim oraz w przypadku gdy równoważne środki państwa członkowskiego pochodzenia są nieadekwatne lub nie zostały podjęte. W takich sytuacjach przyjmujące państwo członkowskie ma możliwość uniemożliwienia pośrednikowi ubezpieczeniowemu, reasekuracyjnemu lub pośrednikowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające prowadzenia dalszej działalności na terytorium tego państwa członkowskiego.

5. O wszelkich środkach podjętych przez właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego na mocy niniejszego artykułu bez zbędnej zwłoki powiadamia się pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, których to dotyczy, w należycie uzasadnionym dokumencie; o środkach tych bez zbędnej zwłoki powiadamia się również właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, EIOPA i Komisję.

Artykuł 9

Uprawnienia dotyczące przepisów krajowych przyjętych w interesie dobra ogólnego

1. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na uprawnienia przyjmujących państw członkowskich do podejmowania odpowiednich i niedyskryminujących środków mających na celu karanie za nieprawidłowości popełniane na ich terytoriach, sprzeczne z przepisami, o których mowa w art. 11 ust. 1, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne. W takich sytuacjach przyjmujące państwa członkowskie mają możliwość uniemożliwienia danemu pośrednikowi ubezpieczeniowemu, reasekuracyjnemu lub pośrednikowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające prowadzenia dalszej działalności na terytorium tego państwa członkowskiego.

2. Ponadto niniejsza dyrektywa nie wpływa na uprawnienia właściwego organu przyjmującego państwa członkowskiego do podejmowania odpowiednich środków w celu uniemożliwienia dystrybutorowi ubezpieczeń z siedzibą w innym państwie członkowskim prowadzenia działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego w ramach swobody świadczenia usług lub, w stosownych przypadkach, swobody przedsiębiorczości, jeżeli dana działalność jest w całości lub w głównej mierze ukierunkowana na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego wyłącznie w celu uniknięcia konieczności przestrzegania przepisów, które miałyby zastosowanie, gdyby ten dystrybutor ubezpieczeń miał miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w tym przyjmującym

▼B

państwie członkowskim, a ponadto jeżeli działalność tego pośrednika poważnie zagraża właściwemu funkcjonowaniu rynków ubezpieczeń i reasekuracji w przyjmującym państwie członkowskim w odniesieniu do ochrony konsumentów. W takim przypadku właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego pochodzenia, może podjąć w stosunku do tego dystrybutora ubezpieczeń wszelkie odpowiednie środki niezbędne do ochrony konsumentów w przyjmującym państwie członkowskim. Zaangażowane właściwe organy mogą skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010; w takim przypadku EIOPA może działać zgodnie z zakresem uprawnień przyznanych mu w tym artykule w razie braku porozumienia między właściwymi organami przyjmującego państwa członkowskiego i państwa członkowskiego pochodzenia.

ROZDZIAŁ IV

WYMOGI ORGANIZACYJNE

*Artykuł 10***Wymogi zawodowe i organizacyjne**

1. Państwa członkowskie pochodzenia zapewniają, aby dystrybutorzy ubezpieczeń i reasekuracji oraz pracownicy zakładów ubezpieczeń i reasekuracji prowadzący działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji posiadali odpowiednią wiedzę i umiejętności umożliwiające im odpowiednią realizację ich zadań i wykonywanie ich obowiązków.

2. Państwa członkowskie pochodzenia zapewniają, aby pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni oraz pracownicy zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, a także pracownicy pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych spełniali wymogi w zakresie ustawicznego szkolenia i doskonalenia zawodowego w celu utrzymania odpowiedniego poziomu świadczonych usług, odpowiednio do pełnionej przez nich roli oraz rynku, na którym prowadzą działalność.

W tym celu państwa członkowskie pochodzenia wprowadzają i publikują mechanizmy pozwalające na skuteczną kontrolę i ocenę wiedzy i kompetencji pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pracowników zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, a także pracowników pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w trakcie co najmniej 15 godzin szkolenia lub doskonalenia zawodowego rocznie, z uwzględnieniem charakteru sprzedawanych produktów, rodzaju dystrybutora, pełnionej przez niego roli, oraz działalności prowadzonej u dystrybutora ubezpieczeń lub reasekuracji.

Państwa członkowskie pochodzenia mogą wymagać, aby pomyślne wypełnienie wymogu szkolenia i doskonalenia zostało potwierdzone uzyskaniem świadectwa.

Państwa członkowskie dostosowują wymagane warunki w odniesieniu do wiedzy i umiejętności do danej działalności dystrybutorów ubezpieczeń lub reasekuracji oraz produktów będących przedmiotem dystrybucji, w szczególności w przypadku pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby w przypadkach, o których mowa w art. 3 ust. 1 akapit trzeci, oraz w odniesieniu do pracowników zakładów ubezpieczeń lub reasekuracji, którzy prowadzą działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji, zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub pośrednik powinien sprawdzić, czy wiedza i umiejętności pośredników są zgodne z obowiązkami określonymi w ust. 1, a w razie konieczności zapewnić takim pośrednikom możliwości szkolenia lub doskonalenia zawodowego odpowiadającego wymogom dotyczącym produktów sprzedawanych przez pośredników.

Państwa członkowskie nie muszą stosować wymogów, o których mowa w ust. 1 i w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, do wszystkich osób

▼B

fizycznych pracujących w zakładzie ubezpieczeń lub reasekuracji lub u pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego, prowadzącego działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji, ale państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie osoby wchodzące w skład struktur zarządzania tymi zakładami, odpowiedzialne za dystrybucję w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, oraz wszystkie inne osoby bezpośrednio zaangażowane w dystrybucję ubezpieczeń lub reasekuracji wykazywały wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania swoich obowiązków.

Pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni muszą wykazać, że spełniają odpowiednie wymogi w zakresie wiedzy fachowej i kompetencji zawodowych, określone w załączniku I.

3. Osoby fizyczne pracujące w zakładzie ubezpieczeń lub reasekuracji lub u pośredników ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, które prowadzą dystrybucję ubezpieczeń lub reasekuracji, muszą posiadać dobrą reputację. Warunkiem minimalnym jest brak wpisu w rejestrze karnym lub jakimkolwiek innym krajowym odpowiedniku w związku z poważnymi przestępstwami przeciwko mieniu lub innymi przestępstwami związanymi z działalnością finansową, a także brak uprzedniego ogłoszenia wobec nich upadłości, chyba że przywrócono upadłym prawa zgodnie z prawem krajowym.

Państwa członkowskie mogą, zgodnie z art. 3 ust. 1 akapit trzeci, umożliwić dystrybutorowi ubezpieczeń lub reasekuracji sprawdzanie dobrej reputacji jego pracowników oraz w stosownych przypadkach jego pośredników ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych.

Państwa członkowskie nie muszą stosować wymogu, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, do wszystkich osób fizycznych pracujących w zakładzie ubezpieczeń lub reasekuracji lub u pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego, pod warunkiem że te osoby fizyczne nie są bezpośrednio zaangażowane w dystrybucję ubezpieczeń lub reasekuracji. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby wchodzące w skład struktury zarządzania odpowiedzialne za dystrybucję ubezpieczeń lub reasekuracji oraz pracownicy bezpośrednio zaangażowani w dystrybucję ubezpieczeń lub reasekuracji spełniali ten wymóg.

W odniesieniu do pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające państwa członkowskie zapewniają, aby osoby odpowiedzialne za dystrybucję ubezpieczeń uzupełniających spełniali wymóg, o którym mowa w akapicie pierwszym.

▼M2

4. Pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni muszą posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania zawodu, obejmujące całe terytorium Unii, lub inną porównywalną gwarancję odpowiedzialności wynikającą z zaniedbania zawodowego, opiewającą przynajmniej na 1 300 380 EUR w stosunku do każdego roszczenia oraz 1 924 560 EUR rocznie w stosunku do wszystkich roszczeń łącznie, o ile takie ubezpieczenie lub porównywalna gwarancja nie zostały już przewidziane przez zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji lub inny zakład, w którego imieniu działa pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny lub w którego imieniu pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny jest upoważniony do działania, lub o ile taki zakład nie przyjął pełnej odpowiedzialności za działania pośrednika.

▼B

5. Państwa członkowskie wymagają, aby pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające posiadali ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania zawodu lub porównywalną gwarancję odpowiedzialności na poziomie ustalonym przez państwa członkowskie z uwzględnieniem charakteru sprzedawanych produktów i prowadzonej działalności.

6. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu ochrony klientów przed niezdolnością pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające do przekazania składki do zakładu ubezpieczeń lub do przekazania kwoty roszczenia lub zwrotu składki ubezpieczonemu.

▼B

Środki te przyjmują jedną lub kilka poniższych form:

- a) przepisów przewidzianych prawem lub umową, według których sumy pieniędzy wpłacone przez klienta pośrednikowi traktuje się jako wpłacone zakładowi, natomiast sum pieniędzy wypłaconych przez zakład pośrednikowi nie traktuje się jako wypłaconych klientowi do czasu, kiedy klient faktycznie je otrzyma;

▼M2

- b) wymogu posiadania przez pośrednika trwałej zdolności finansowej w wysokości 4 % sumy rocznych pobranych składek, przy czym kwota ta nie może być mniejsza od 19 510 EUR;

▼B

- c) wymogu przekazywania sum pieniędzy klienta za pomocą ściśle wyznaczonych do tego celu rachunków klienta i niewykorzystywania tych rachunków do celu dokonywania zwrotów na rzecz innych wierzycieli w przypadku upadłości;
- d) wymogu ustanowienia funduszu gwarancyjnego.

7. EIOPA regularnie dokonuje przeglądu kwot, o których mowa w ust. 4 i 6, w celu uwzględnienia zmian w europejskim wskaźniku cen konsumpcyjnych, publikowanym przez Eurostat. Pierwszy przegląd nastąpi do dnia 31 grudnia 2017 r., a następnie kolejne przeglądy przeprowadza się co pięć lat.

EIOPA opracowuje projekty technicznych standardów regulacyjnych dostosowujących kwotę bazową w euro, o której mowa w ust. 4 i 6, o procentową zmianę wskaźnika, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, w okresie między dniem 1 stycznia 2013 r. a dniem 31 grudnia 2017 r. lub między datą ostatniego przeglądu a datą kolejnego przeglądu, z zaokrągleniem w górę do wielokrotności 10 EUR.

EIOPA przedkłada te projekty technicznych standardów regulacyjnych Komisji do dnia 30 czerwca 2018 r., a następnie kolejne projekty regulacyjnych standardów technicznych – co pięć lat.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia technicznych standardów regulacyjnych, o których mowa w akapitach drugim i trzecim niniejszego ustępu, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

8. W celu zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w ust. 1, 2 i 3, zakłady ubezpieczeń i reasekuracji zatwierdzają i wprowadzają w życie politykę wewnętrzną i odpowiednie procedury wewnętrzne oraz regularnie dokonują ich przeglądu.

Zakłady ubezpieczeń i reasekuracji wyznaczają osobę, której funkcją jest zapewnienie prawidłowego wprowadzania w życie przyjętej polityki i procedur.

Zakłady ubezpieczeń i reasekuracji ustanawiają, utrzymują i regularnie aktualizują rejestr wszystkich odpowiednich dokumentów dotyczących stosowania ust. 1, 2 i 3. Zakłady ubezpieczeń i reasekuracji udostępniają na żądanie nazwisko osoby pełniącej tę funkcję właściwemu organowi państwa członkowskiego pochodzenia.

*Artykuł 11***Publikacja zasad dobra ogólnego**

1. Państwa członkowskie zapewniają odpowiednią publikację przez swoje właściwe organy stosownych krajowych przepisów służących ochronie dobra ogólnego, które mają zastosowanie do prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji na ich terytorium, w tym informacji, czy i w jaki sposób państwa członkowskie zdecydowały o stosowaniu bardziej restrykcyjnych przepisów zawartych w art. 29 ust. 3.

▼B

2. Państwo członkowskie, które zgłasza zamiar stosowania dodatkowych przepisów regulujących dystrybucję ubezpieczeń oraz stosuje te przepisy, w uzupełnieniu przepisów określonych w niniejszej dyrektywie, zapewnia, aby obciążenia administracyjne wynikające z tych przepisów były proporcjonalne do celu, jakim jest ochrona konsumentów. To państwo członkowskie monitoruje w sposób ciągły te przepisy w celu zapewnienia, aby pozostawały one zgodne z niniejszym ustępem.

3. EIOPA zamieszcza na swojej stronie internetowej odsyłacze do stron internetowych właściwych organów, na których publikowane są informacje na temat zasad dobra ogólnego. Informacje te są regularnie aktualizowane przez krajowe właściwe organy i udostępniane przez EIOPA na stronach internetowych tego urzędu, przy czym wszystkie krajowe przepisy dotyczące dobra ogólnego przyporządkowane są do poszczególnych odpowiednich obszarów prawa.

4. Państwa członkowskie ustanawiają jeden punkt kontaktowy odpowiedzialny za przekazywanie informacji na temat zasad dobra ogólnego obowiązujących w danym państwie członkowskim. Tym punktem kontaktowym mógłby być odpowiedni właściwy organ.

5. Przed dniem 23 lutego 2019 r., w kontekście właściwego funkcjonowania niniejszej dyrektywy i rynku wewnętrznego, EIOPA analizuje w sprawozdaniu zasady dobra ogólnego publikowane przez państwa członkowskie, o których mowa w niniejszym artykule, oraz informuje o nich Komisję.

*Artykuł 12***Właściwe organy**

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy upoważnione do zapewnienia wprowadzenia w życie niniejszej dyrektywy. Informuje o tym Komisję, wskazując ewentualny podział obowiązków.

2. Organy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, muszą być organami publicznymi albo instytucjami uznanymi przez prawo krajowe lub władze publiczne, wyraźnie upoważnionymi do tego celu przez prawo krajowe. Nie mogą być one zakładami ubezpieczeń lub reasekuracji ani stowarzyszeniami, których bezpośrednimi lub pośrednimi członkami są zakłady ubezpieczeń lub reasekuracji lub pośrednicy ubezpieczeniowi lub reasekuracyjni, bez uszczerbku dla możliwości współpracy między właściwymi organami i innymi instytucjami w przypadkach wyraźnie przewidzianych w art. 3 ust. 1.

3. Właściwe organy muszą posiadać wszelkie kompetencje niezbędne do wykonywania swoich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Jeżeli na terytorium państwa członkowskiego istnieje więcej niż jeden właściwy organ, państwo członkowskie zapewnia, aby te organy ściśle ze sobą współpracowały w sposób umożliwiający skuteczne wykonywanie właściwych dla nich obowiązków.

*Artykuł 13***Współpraca i wymiana informacji między właściwymi organami państw członkowskich**

1. Właściwe organy różnych państw członkowskich współpracują ze sobą i wymieniają między sobą wszelkie stosowne informacje na temat dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji w celu zapewnienia prawidłowego stosowania niniejszej dyrektywy.

▼B

2. W szczególności podczas procesu rejestracji oraz w bieżącej działalności właściwe organy wymieniają między sobą stosowne informacje dotyczące dobrej reputacji oraz wiedzy fachowej i kompetencji zawodowych dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji.

3. Właściwe organy wymieniają również informacje dotyczące dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji, na których nałożono sankcję lub inny środek, o których mowa w rozdziale VII, a informacje te mogą prowadzić do usunięcia takich dystrybutorów z rejestru.

4. Wszystkie osoby zobowiązane do otrzymywania lub rozpowszechniania informacji w związku z niniejszą dyrektywą, wiąże tajemnica zawodowa w sposób określony w art. 64 dyrektywy 2009/138/WE.

*Artykuł 14***Skargi**

Państwa członkowskie zapewniają, aby ustanowiono procedury umożliwiające klientom i innym zainteresowanym stronom, w szczególności organizacjom konsumenckim, składanie skarg dotyczących dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji. We wszystkich przypadkach skarżący muszą otrzymać odpowiedź.

*Artykuł 15***Odszkodowania pozasądowe**

1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie – zgodnie z odpowiednimi aktami ustawodawczymi Unii oraz prawem krajowym – odpowiednich i skutecznych, bezstronnych i niezależnych pozasądowych procedur reklamacyjnych i odszkodowawczych w celu rozstrzygania sporów między klientami a dystrybutorami ubezpieczeń, dotyczących praw i obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, z wykorzystaniem – w stosownych przypadkach – istniejących instytucji. Państwa członkowskie zapewniają, aby procedury te miały zastosowanie do dystrybutorów ubezpieczeń, wobec których wszczęto postępowanie, oraz aby zostali skutecznie objęci właściwością odpowiednich organów.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy, o których mowa w ust. 1, współpracowały w celu rozstrzygania transgranicznych sporów związanych z prawami i obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 16***Ograniczenie w zakresie korzystania z usług pośredników**

Państwa członkowskie zapewniają, aby korzystając z usług pośredników ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych lub pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające, zakłady ubezpieczeń i reasekuracji oraz pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni korzystali z usług dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji świadczonych wyłącznie przez zarejestrowanych pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych lub pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające, w tym również tych, o których mowa w art. 1 ust. 3.

ROZDZIAŁ V

WYMOGI INFORMACYJNE I ZASADY PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

*Artykuł 17***Zasady ogólne**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dystrybutorzy ubezpieczeń, świadcząc dystrybucję ubezpieczeń, zawsze postępowali uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem swoich klientów.

2. Bez uszczerbku dla dyrektywy 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie informacje związane z przedmiotem niniejszej dyrektywy, w tym materiały marketingowe kierowane przez dystrybutora ubezpieczeń do klientów lub potencjalnych klientów, były rzetelne, jasne i niewprowadzające w błąd. Materiały marketingowe muszą być zawsze wyraźnie oznaczone jako takie.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby dystrybutorzy ubezpieczeń nie byli wynagradzani ani nie wynagradzali swoich pracowników i nie oceniali ich wyników w sposób sprzeczny z obowiązkiem działania zgodnie z jak najlepiej pojętym interesem swoich klientów. W szczególności dystrybutor ubezpieczeń nie może dokonywać jakichkolwiek ustaleń dotyczących wynagrodzeń, celów sprzedaży lub innych kwestii, które mogłyby stanowić zachętę dla niego lub jego pracowników do rekomendowania klientowi konkretnego produktu ubezpieczeniowego, w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaoferować inny produkt ubezpieczeniowy, który lepiej odpowiadałby potrzebom klienta.

*Artykuł 18***Ogólne informacje przekazywane przez pośrednika ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń**

Państwa członkowskie zapewniają, aby:

- a) odpowiednio wcześniej przed zawarciem umowy ubezpieczenia pośrednik ubezpieczeniowy ujawniał klientom następujące informacje:
 - (i) swoją tożsamość i adres oraz fakt bycia pośrednikiem ubezpieczeniowym;
 - (ii) czy świadczy on doradztwo związane ze sprzedawanymi produktami ubezpieczeniowymi;
 - (iii) procedury, o których mowa w art. 14, umożliwiające klientom i innym zainteresowanym podmiotom składanie skarg dotyczących pośredników ubezpieczeniowych, oraz pozasądowe procedury reklamacyjne i odszkodowawcze, o których mowa w art. 15;
 - (iv) rejestr, do którego jest wpisany, i środki umożliwiające sprawdzenie, czy dokonano jego rejestracji; oraz

⁽¹⁾ Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”) (Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22).

▼B

- (v) czy pośrednik reprezentuje klienta, czy też działa na rzecz i w imieniu zakładu ubezpieczeń;
- b) odpowiednio wcześniej przed zawarciem umowy ubezpieczenia zakład ubezpieczeniowy ujawniał klientom następujące informacje:
 - (i) swoje dane identyfikacyjne i adres oraz fakt bycia zakładem ubezpieczeń;
 - (ii) czy świadczy on doradztwo związane ze sprzedawanymi produktami ubezpieczeniowymi;
 - (iii) procedury, o których mowa w art. 14, umożliwiające klientom i innym zainteresowanym podmiotom składanie skarg dotyczących zakładów ubezpieczeń, oraz pozasądowe procedury reklamacyjne i odszkodowawcze, o których mowa w art. 15.

*Artykuł 19***Konflikty interesów i przejrzystość**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednio wcześniej przed zawarciem umowy ubezpieczenia pośrednik ubezpieczeniowy przekazywał klientowi co najmniej następujące informacje:
 - a) czy posiada, bezpośrednio lub pośrednio, udziały reprezentujące 10 % lub więcej praw głosu lub kapitału w danym zakładzie ubezpieczeń;
 - b) czy dany zakład ubezpieczeń lub jednostka dominująca danego zakładu ubezpieczeń posiada, bezpośrednio lub pośrednio, udziały reprezentujące 10 % lub więcej praw głosu lub kapitału pośrednika ubezpieczeniowego;
 - c) w odniesieniu do proponowanej umowy lub umowy, której dotyczy porada, czy:
 - (i) świadczy usługi doradcze na podstawie rzetelnej i zindywidualizowanej analizy;
 - (ii) podlega zobowiązaniu umownemu do prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń wyłącznie z jednym zakładem ubezpieczeń lub z większą liczbą zakładów ubezpieczeń, w którym to przypadku powinien podać nazwy tych zakładów ubezpieczeń; lub
 - (iii) nie podlega zobowiązaniu umownemu do prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń wyłącznie z jednym zakładem ubezpieczeń lub większą liczbą zakładów ubezpieczeń i nie świadczy doradztwa na podstawie rzetelnej i zindywidualizowanej analizy, w którym to przypadku powinien podać mu nazwy zakładów ubezpieczeń, z którymi może prowadzić i prowadzi działalność;
 - d) informacje na temat charakteru wynagrodzenia otrzymanego w związku z umową ubezpieczenia;
 - e) czy w związku z umową ubezpieczenia za swoją pracę otrzymuje:
 - (i) honorarium, to znaczy wynagrodzenie płacone bezpośrednio przez klienta;
 - (ii) prowizję dowolnego rodzaju, to znaczy wynagrodzenie uwzględnione w kwocie składki ubezpieczenia;
 - (iii) jakiegokolwiek inny rodzaj wynagrodzenia, w tym korzyść ekonomiczną jakiegokolwiek rodzaju oferowaną lub przekazywaną w związku z umową ubezpieczenia;

▼B

(iv) wynagrodzenie stanowiące połączenie którychkolwiek rodzajów wynagrodzenia określonych w ppkt (i), (ii) oraz (iii).

2. W przypadku gdy honorarium jest płacone bezpośrednio przez klienta, pośrednik ubezpieczeniowy informuje klienta o wysokości honorarium, a w przypadku gdy jest to niemożliwe – metodę wyliczenia honorarium.

3. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia klient dokonuje z jej tytułu jakichkolwiek płatności innych niż bieżące składki i planowe płatności, pośrednik ubezpieczeniowy ujawnia również informacje zgodnie z niniejszym artykułem w odniesieniu do każdej takiej płatności.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednio wcześniej przed zawarciem umowy ubezpieczenia zakład ubezpieczeniowy informował swojego klienta o charakterze wynagrodzeń otrzymywanych przez jego pracowników w związku z tą umową ubezpieczenia.

5. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia klient dokonuje z jej tytułu jakichkolwiek płatności innych niż bieżące składki i planowe płatności, zakład ubezpieczeń ujawnia również informacje zgodnie z niniejszym artykułem w odniesieniu do każdej takiej płatności.

*Artykuł 20***Doradztwo oraz standardy regulujące transakcje sprzedaży, w ramach których doradztwo nie jest świadczone**

1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia dystrybutor ubezpieczeń określa na podstawie informacji otrzymanych od klienta wymagania i potrzeby tego klienta oraz podaje klientowi w zrozumiałej formie obiektywne informacje na temat produktu ubezpieczeniowego, aby umożliwić temu klientowi podjęcie świadomej decyzji.

Każda proponowana umowa musi być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ubezpieczenia.

W przypadku świadczenia doradztwa przed zawarciem każdej konkretnej umowy dystrybutor ubezpieczeń udziela klientowi zindywidualizowanej rekomendacji, wyjaśniając, dlaczego dany produkt najlepiej spełnia wymagania i potrzeby klienta.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, dostosowuje się do stopnia złożoności proponowanego produktu ubezpieczeniowego oraz rodzaju klienta.

3. W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy informuje klienta, że prowadzi działalność doradczą na podstawie rzetelnej i zindywidualizowanej analizy, świadczy tą działalność doradczą na podstawie wystarczającej liczby umów ubezpieczeń dostępnych na rynku, umożliwiając mu sformułowanie – zgodnie z kryteriami zawodowymi – zindywidualizowanej rekomendacji dotyczącej umowy ubezpieczenia, która w największy sposób spełniałaby potrzeby klienta.

4. Bez uszczerbku dla art. 183 i 184 dyrektywy 2009/138/WE, przed zawarciem umowy, bez względu na to, czy udzielono porady, oraz niezależnie od tego, czy produkt ubezpieczeniowy jest częścią pakietu

▼B

zgodnie z art. 24 niniejszej dyrektywy, dystrybutor ubezpieczeń przekazuje klientowi w zrozumiałej formie stosowne informacje na temat produktu ubezpieczeniowego, aby umożliwić klientowi podjęcie świadomej decyzji, uwzględniając złożoność produktu ubezpieczeniowego i rodzaj klienta.

5. W odniesieniu do dystrybucji ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2009/138/WE, informacje, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, są przekazywane w postaci ustandaryzowanego dokumentu zawierającego informacje o produkcie ubezpieczeniowym w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku.

6. Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym, o których mowa w ust. 5, jest sporządzany przez twórcę produktu ubezpieczeniowego innego niż ubezpieczenie na życie.

7. Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym:

- a) musi być krótkim i odrębnym dokumentem;
- b) musi mieć przejrzysty układ i strukturę ułatwiające jego czytanie, a wielkość użytej czcionki sprawiać, że jest czytelny;
- c) jeżeli w oryginale został sporządzony w kolorze – musi być nie mniej zrozumiały w przypadku wydrukowania lub skopiowania go w wersji czarno-białej;
- d) musi być napisany w językach urzędowych lub w jednym z języków urzędowych używanych w tej części państwa członkowskiego, w której produkt ubezpieczeniowy jest oferowany, lub w innym języku, jeżeli zostanie to uzgodnione między klientem i dystrybutorem;
- e) musi być dokładny i nie może wprowadzać w błąd;
- f) musi zawierać na górze pierwszej strony tytuł „Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym”;
- g) musi zawierać stwierdzenie, że pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje umowne dotyczące produktu podane są w innych dokumentach.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym powinien być przekazany razem z informacjami wymaganymi na podstawie innych odpowiednich aktów ustawodawczych Unii lub prawa krajowego, pod warunkiem że spełnione są wszystkie wymogi przewidziane w akapicie pierwszym.

8. Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym musi zawierać następujące informacje:

- a) informacje o rodzaju ubezpieczenia;
- b) krótki opis ochrony ubezpieczeniowej, obejmujący główne rodzaje ubezpieczanego ryzyka, sumę ubezpieczenia i w stosownych przypadkach zakres geograficzny oraz krótki opis ryzyka nieobjętego ubezpieczeniem;
- c) tryb opłacania składek i okresy płatności;
- d) główne wyłączenia, w przypadku których nie można dochodzić roszczeń;
- e) obowiązki na początku umowy;
- f) obowiązki w czasie trwania umowy;
- g) obowiązki w przypadku przedstawienia roszczenia;
- h) czas trwania umowy, łącznie z datą rozpoczęcia i zakończenia umowy;
- i) tryb rozwiązywania umowy.

▼B

9. EIOPA, po konsultacji z organami krajowymi i po przeprowadzeniu badań konsumenckich, opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących ustandaryzowanego formatu prezentacji dokumentu zawierającego informacje o produkcie ubezpieczeniowym, określające szczegóły prezentacji informacji, o których mowa w ust. 8.

EIOPA przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 23 lutego 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

*Artykuł 21***Informacje przekazywane przez pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające**

Państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające spełniali wymogi art. 18 lit. a) ppkt (i), (iii) oraz (iv) oraz art. 19 ust. 1 lit. d).

*Artykuł 22***Zwolnienia z wymogów informacyjnych i klauzula elastyczności**

1. Informacje, o których mowa w art. 18, 19 i 20 nie muszą być przekazane, jeżeli dystrybutor ubezpieczeń prowadzi działalność w zakresie dystrybucji związanej z ubezpieczaniem dużego ryzyka.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że informacje, o których mowa w art. 29 i 30 niniejszej dyrektywy, nie muszą być przekazane klientom profesjonalnym zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 10 dyrektywy 2014/65/UE.

2. Państwa członkowskie mogą utrzymać lub przyjąć bardziej restrykcyjne przepisy dotyczące wymogów informacyjnych, o których mowa w niniejszym rozdziale, pod warunkiem że przepisy te są zgodne z prawem Unii. Państwa członkowskie przekazują takie przepisy krajowe EIOPA i Komisji.

Państwa członkowskie podejmują również niezbędne kroki, aby zapewnić odpowiednią publikację przez swoje właściwe organy informacji o tym, czy i w jaki sposób państwo członkowskie zdecydowało stosować bardziej restrykcyjne przepisy zgodnie z niniejszym ustępem.

W szczególności państwa członkowskie mogą wprowadzić obowiązek świadczenia doradztwa, o którym mowa w art. 20 ust. 1 akapit trzeci, w przypadku sprzedaży każdego produktu ubezpieczeniowego lub niektórych rodzajów produktów ubezpieczeniowych. W takim przypadku dystrybutorzy ubezpieczeń, w tym dystrybutorzy działający w ramach swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości, muszą przestrzegać takich bardziej restrykcyjnych przepisów krajowych przy zawieraniu umów ubezpieczenia z klientami mającymi miejsce zwykłego pobytu lub siedzibę w tym państwie członkowskim.

3. Państwa członkowskie mogą ograniczyć lub zakazać przyjmowania lub pobierania honorariów, prowizji lub innych korzyści pieniężnych lub niepieniężnych wypłacanych lub przekazywanych dystrybutorom ubezpieczeń przez jakąkolwiek stronę trzecią lub osobę występującą w imieniu strony trzeciej, w związku z dystrybucją produktów ubezpieczeniowych.

▼B

4. W celu ustanowienia wysokiego poziomu przejrzystości wszystkimi właściwymi środkami EIOPA zapewnia przekazywanie otrzymywanych przez niego informacji o przepisach krajowych również klientom oraz dystrybutorom ubezpieczeń i reasekuracji.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy dystrybutor ubezpieczeń jest odpowiedzialny za obowiązkowe pracownicze programy emerytalne, a pracownik zostaje uczestnikiem takiego programu bez podjęcia indywidualnej decyzji o przystąpieniu, informacje, o których mowa w niniejszym rozdziale, zostały przekazane pracownikowi niezwłocznie po ich przystąpieniu do danego programu.

*Artykuł 23***Warunki dotyczące informacji**

1. Wszystkie informacje, jakie mają zostać przekazane zgodnie z art. 18, 19, 20 i 29, przekazuje się klientom:

- a) w formie papierowej;
- b) w jasny i dokładny sposób, zrozumiały dla klienta;
- c) w języku urzędowym państwa członkowskiego, w którym umiejscowione jest ryzyko, lub państwa członkowskiego zobowiązania lub w jakimkolwiek innym języku uzgodnionym przez strony; oraz
- d) nieodpłatnie.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu informacje, o których mowa w art. 18, 19, 20 i 29, mogą być przekazywane klientowi na jednym z następujących nośników:

- a) trwałym nośniku informacji innym niż papier, w przypadku spełnienia warunków określonych w ust. 4 niniejszego artykułu; lub
- b) stronie internetowej, w przypadku spełnienia warunków określonych w ust. 5 niniejszego artykułu.

3. Jednakże w przypadku przekazania informacji, o których mowa w art. 18, 19, 20 i 29, z wykorzystaniem trwałego nośnika informacji innego niż papier lub za pośrednictwem strony internetowej, na żądanie klienta przekazuje mu się nieodpłatnie kopię papierową.

4. Informacje, o których mowa w art. 18, 19, 20 i 29, mogą być przekazywane z wykorzystaniem trwałego nośnika informacji innego niż papier, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) wykorzystanie trwałego nośnika jest właściwe w związku z transakcją przeprowadzaną między dystrybutorem ubezpieczeń a klientem; oraz
- b) klientowi zapewniono wybór między informacjami w formie papierowej a informacjami na trwałym nośniku i klient wybrał informacje na trwałym nośniku.

5. Informacje, o których mowa w art. 18, 19, 20 i 29, mogą być przekazywane za pośrednictwem strony internetowej, jeżeli są skierowane osobiście do klienta lub jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) przekazanie tych informacji za pośrednictwem strony internetowej jest właściwe w związku z transakcją przeprowadzaną między dystrybutorem ubezpieczeń a klientem;

▼B

- b) klient wyraził zgodę na przekazanie mu tych informacji za pośrednictwem strony internetowej;
- c) klient został powiadomiony drogą elektroniczną o adresie strony internetowej oraz miejscu na tej stronie, gdzie można znaleźć te informacje;
- d) zapewniono dostępność tych informacji na stronie internetowej tak długo, jak długo klient może w normalnych okolicznościach mieć potrzebę się z nimi zapoznać.

6. Na użytek ust. 4 i 5 przekazywanie informacji na trwałym nośniku informacji innym niż papier lub za pośrednictwem strony internetowej uznaje się za właściwe w związku z transakcją prowadzoną między dystrybutorem ubezpieczeń a klientem, jeśli istnieją dowody na to, że klient ma regularny dostęp do internetu. Za taki dowód uznaje się podanie przez klienta adresu poczty elektronicznej na potrzeby tej transakcji.

7. W przypadku sprzedaży telefonicznej informacje udzielone klientowi przez dystrybutora ubezpieczeń przed zawarciem umowy, w tym dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym, muszą być przekazane zgodnie z przepisami Unii mającymi zastosowanie do sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość. Ponadto, nawet jeżeli klient zdecydował się na otrzymywanie uprzednich informacji na trwałym nośniku innym niż papier, zgodnie z ust. 4, informacje przekazywane są klientowi przez dystrybutora ubezpieczeń zgodnie z ust. 1 lub 2 niezwłocznie po zawarciu umowy ubezpieczenia.

*Artykuł 24***Sprzedaż krzyżowa**

1. W przypadku gdy produkt ubezpieczeniowy oferowany jest wraz z produktem uzupełniającym lub usługą uzupełniającą, które nie są ubezpieczeniem, jako część pakietu lub tej samej umowy, dystrybutor ubezpieczeń informuje klienta, czy istnieje możliwość odrębnego zakupu poszczególnych składników, a jeśli tak, przekazuje odpowiedni opis poszczególnych elementów umowy lub pakietu, a także osobne zestawienie kosztów i opłat dla każdego składnika.

2. W okolicznościach, o których mowa w ust. 1, gdy ryzyko lub zakres ubezpieczenia wynikające z takiej umowy lub pakietu oferowanego klientowi różnią się od ryzyka lub zakresu związanych z poszczególnymi składnikami oddzielnie, dystrybutor ubezpieczeń przekazuje odpowiedni opis poszczególnych składników umowy lub pakietu i wskazuje, w jaki sposób ich wzajemne związki wpływają na ryzyko lub zakres ubezpieczenia.

3. W przypadku gdy produkt ubezpieczeniowy jest uzupełnieniem towaru lub usługi, które nie są ubezpieczeniem, jako część pakietu lub element tej samej umowy, dystrybutor ubezpieczeń oferuje klientowi możliwość odrębnego zakupu tego towaru lub tej usługi. Niniejszy

▼B

ustęp nie ma zastosowania w przypadku, gdy produkt ubezpieczeniowy jest uzupełnieniem usługi inwestycyjnej lub działalności inwestycyjnej, zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 2 dyrektywy 2014/65/UE, umowy o kredyt zdefiniowanej w art. 4 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE ⁽¹⁾ lub rachunku płatniczego zdefiniowanego w art. 2 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE ⁽²⁾.

4. EIOPA może opracować wytyczne dotyczące oceniania i nadzorowania praktyk sprzedaży krzyżowej, wskazując sytuacje, w których praktyki sprzedaży krzyżowej stanowią naruszenie obowiązków określonych w art. 17.

5. Niniejszy artykuł nie uniemożliwia dystrybucji produktów ubezpieczeniowych zapewniających ochronę przed różnymi rodzajami ryzyka (polis ubezpieczeniowych od wielu rodzajów ryzyka).

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, państwa członkowskie zapewniają, aby dystrybutor ubezpieczeń określał wymagania i potrzeby klienta w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych, które stanowią część pakietu ogólnego lub tej samej umowy.

7. Państwa członkowskie mogą utrzymać lub przyjąć dodatkowe, bardziej restrykcyjne środki lub interweniować w poszczególnych przypadkach, zakazując sprzedaży ubezpieczeń wraz z usługą uzupełniającą lub produktem uzupełniającym, które nie są ubezpieczeniem, jako części pakietu lub tej samej umowy, jeżeli mogą wykazać, że takie praktyki są szkodliwe dla konsumentów.

Artykuł 25

Wymogi w zakresie nadzoru nad produktem i zarządzania nim

1. Zakłady ubezpieczeń, a także pośrednicy, którzy tworzą jakikolwiek produkt ubezpieczeniowy przeznaczony do sprzedaży klientom, utrzymują w mocy i stosują proces zatwierdzania każdego produktu ubezpieczeniowego lub istotnych dostosowań istniejącego produktu ubezpieczeniowego, zanim zostanie on wprowadzony do obrotu lub do dystrybucji wśród klientów, a także dokonują przeglądu tego procesu.

Proces zatwierdzania produktu musi być proporcjonalny i odpowiedni do charakteru tego produktu ubezpieczeniowego.

W procesie zatwierdzania produktu wskazuje się określony rynek docelowy w odniesieniu do każdego produktu oraz zapewnia się ocenę wszelkich stosownych rodzajów ryzyka dla takiego określonego rynku docelowego oraz adekwatność zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego, a także podejmuje się uzasadnione działania, aby zapewnić dystrybucję tego produktu ubezpieczeniowego na określonym rynku docelowym.

Zakład ubezpieczeń musi rozumieć i poddawać regularnemu przeglądowi produkty ubezpieczeniowe, które oferuje lub wprowadza do obrotu, przy uwzględnieniu wszelkich zdarzeń, które mogą istotnie wpływać na potencjalne ryzyko dla określonego rynku docelowego,

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214).

▼B

aby ocenić przynajmniej, czy dany produkt nadal odpowiada potrzebom określonego rynku docelowego oraz czy zamierzona strategia dystrybucji jest nadal odpowiednia.

Zakłady ubezpieczeń, a także pośrednicy, którzy tworzą produkty ubezpieczeniowe, udostępniają dystrybutorom wszystkie odpowiednie informacje o danym produkcie ubezpieczeniowym i o procesie zatwierdzania produktu, w tym informacje na temat określonego rynku docelowego danego produktu ubezpieczeniowego.

W przypadku gdy dystrybutor ubezpieczeń udziela porady na temat produktów ubezpieczeniowych lub proponuje produkty ubezpieczeniowe, których nie tworzy, musi on dysponować odpowiednimi rozwiązaniami w celu uzyskania informacji, o których mowa w akapicie piątym, oraz rozumieć cechy i określony rynek docelowy każdego produktu ubezpieczeniowego.

2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu dalszego sprecyzowania zasad określonych w niniejszym artykule, z uwzględnieniem w proporcjonalny sposób prowadzonej działalności, charakteru sprzedawanych produktów ubezpieczeniowych oraz rodzaju dystrybutora.

3. Polityka, procesy i rozwiązania, o których mowa w niniejszym artykule, pozostają bez uszczerbku dla jakichkolwiek innych wymogów na mocy niniejszej dyrektywy, w tym dotyczących ujawniania informacji, odpowiedniości lub stosowności, wykrywania konfliktów interesów i zarządzania nimi oraz zachęt.

4. Niniejszego artykułu nie stosuje się do produktów ubezpieczeniowych, w których skład wchodzi ubezpieczenie dużego ryzyka.

ROZDZIAŁ VI

DODATKOWE WYMOGI DOTYCZĄCE UBEZPIECZENIOWYCH PRODUKTÓW INWESTYCYJNYCH*Artykuł 26***Zakres stosowania dodatkowych wymogów**

W niniejszym rozdziale ustanawia się wymogi dodatkowe w stosunku do wymogów mających zastosowanie do działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń zgodnie z art. 17, 18, 19 i 20, w przypadku gdy działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń prowadzona jest w związku ze sprzedażą ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych przez któregośkolwiek z poniższych:

- a) pośrednika ubezpieczeniowego;
- b) zakład ubezpieczeń.

*Artykuł 27***Zapobieganie konfliktom interesów**

Bez uszczerbku dla art. 17, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń prowadzący dystrybucję ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych utrzymują w mocy i stosują skuteczne rozwiązania organizacyjne i administracyjne, służące podejmowaniu wszelkich uzasadnionych działań mających zapobiegać konfliktom interesów zidentyfikowanych zgodnie z art. 28, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów. Rozwiązania te muszą być proporcjonalne do prowadzonej działalności, sprzedawanych produktów ubezpieczeniowych oraz rodzaju dystrybutora.

▼B*Artykuł 28***Konflikty interesów**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednicy ubezpieczeniowi i zakłady ubezpieczeń podejmowali wszelkie stosowne kroki w celu identyfikowania konfliktów interesów między nimi, w tym między członkami ich kierownictwa i pracownikami, lub jakąkolwiek osobą mającą bezpośrednie lub pośrednie powiązania z nimi z racji sprawowanej kontroli, a ich klientami, lub też między jednym klientem a drugim, które powstają w trakcie prowadzenia jakiegokolwiek działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń.

2. Jeżeli rozwiązania organizacyjne lub administracyjne wprowadzone przez pośrednika ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń zgodnie z art. 27 w celu zarządzania konfliktami interesów nie są wystarczające, aby z należytą pewnością zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń wyraźnie ujawnia klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów odpowiednio wcześniej przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 23 ust. 1 ujawniane informacje, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu:

- a) muszą być przedstawione są na trwałym nośniku; oraz
- b) muszą obejmować wystarczająco szczegółowe dane, z uwzględnieniem rodzaju klienta, umożliwiające mu podjęcie świadomej decyzji co do działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń, w odniesieniu do której zaistniał konflikt interesów.

4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu:

- a) określenia działań, których podjęcia można zasadnie oczekiwać od pośredników ubezpieczeniowych i zakładów ubezpieczeń w celu identyfikowania konfliktów interesów, zapobiegania im, zarządzania nimi i ich ujawniania w trakcie prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń;
- b) ustanowienia odpowiednich kryteriów służących określeniu rodzajów konfliktów interesów, których istnienie może przynieść szkodę interesom klientów lub potencjalnych klientów pośrednika ubezpieczeniowego lub zakładu ubezpieczeń.

*Artykuł 29***Informacje przekazywane klientom**

1. Bez uszczerbku dla art. 18 oraz art. 19 ust. 1 i 2, odpowiednio wcześniej przed zawarciem umowy klientom lub potencjalnym klientom przekazuje się odpowiednie informacje dotyczące dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych oraz wszystkich kosztów i powiązanych opłat. Informacje te obejmują co najmniej:

- a) w przypadku świadczenia usługi doradztwa – informację, czy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń udostępniać będzie klientowi okresową ocenę odpowiedniości rekomendowanych mu ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, o której mowa w art. 30;
- b) w odniesieniu do informacji o ubezpieczeniowych produktach inwestycyjnych i proponowanych strategiach inwestycyjnych – odpowiednie wskazówki oraz ostrzeżenia dotyczące ryzyka związanego z ubezpieczeniowymi produktami inwestycyjnymi oraz poszczególnych proponowanych strategii inwestycyjnych;

▼B

- c) w odniesieniu do informacji o wszelkich kosztach i powiązanych opłatach, które mają zostać ujawnione – informacje dotyczące dystrybucji ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego, w tym w stosownym przypadku kosztu doradztwa, kosztu ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego rekomendowanego lub sprzedawanego klientowi oraz sposobu zapłaty przez klienta, co obejmuje również wszelkie płatności stron trzecich.

Informacje o wszystkich kosztach i opłatach, w tym o kosztach i opłatach związanych z dystrybucją ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego, które nie wynikają z zaistnienia podstawowego ryzyka rynkowego, zestawia się zbiorczo, aby umożliwić klientowi zrozumienie całkowitego kosztu, a także skumulowanego wpływu na zwrot inwestycji, a na żądanie klienta przedstawia się szczegółowe zestawienie kosztów i opłat. W stosownych przypadkach w okresie trwania inwestycji takie informacje przekazuje się klientowi regularnie, przynajmniej co roku.

Informacje, o których mowa w niniejszym ustępie, przekazuje się w zrozumiałej formie w taki sposób, aby klienci lub potencjalni klienci byli w stanie zrozumieć charakter oferowanego ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego oraz związane z nim ryzyko i w konsekwencji byli w stanie podejmować świadome decyzje inwestycyjne. Państwa członkowskie mogą zezwolić, aby informacje te były przekazywane w ustandaryzowanym formacie.

2. Bez uszczerbku dla art. 19 ust. 1 lit. d) i e), art. 19 ust. 3 oraz art. 22 ust. 3, państwa członkowskie zapewniają, aby uznawano, że pośrednicy ubezpieczeniowi lub zakłady ubezpieczeń wypełniają obowiązki przewidziane w art. 17 ust. 1, art. 27 lub art. 28 w przypadku gdy wypłacają lub przyjmują honorarium lub prowizję, lub przekazują lub otrzymują jakiegokolwiek korzyści niepieniężne w związku z dystrybucją ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego lub świadczeniem usługi uzupełniającej jakiegokolwiek podmiotowi lub od jakiegokolwiek podmiotu z wyjątkiem klienta lub osoby występującej w jego imieniu, wyłącznie w przypadku gdy opłata lub korzyść:

- a) nie wywiera szkodliwego wpływu na jakość odnośnej usługi świadczonej na rzecz klienta; oraz
- b) nie narusza spoczywającego na pośredniku ubezpieczeniowym lub zakładzie ubezpieczeń obowiązku uczciwego, rzetelnego i profesjonalnego działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem jego klientów.

3. Państwa członkowskie mogą nałożyć na dystrybutorów bardziej restrykcyjne wymagania dotyczące zagadnień objętych niniejszym artykułem. W szczególności państwa członkowskie mogą dodatkowo zakazać oferowania lub przyjmowania honorariów, prowizji lub korzyści niepieniężnych od stron trzecich w związku ze świadczeniem usług doradztwa ubezpieczeniowego, lub w większym stopniu je ograniczyć.

Bardziej restrykcyjne wymagania mogą obejmować zwrot klientowi wszelkich takich honorariów, prowizji lub korzyści niepieniężnych lub odliczenie ich od opłat uiszczanych przez klienta.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić obowiązek świadczenia doradztwa, o którym mowa w art. 30, w przypadku sprzedaży każdego ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego lub niektórych rodzajów takich produktów.

▼B

Państwa członkowskie mogą wymagać, aby w przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy informuje klienta, że doradztwo jest świadczone w sposób niezależny, pośrednik dokonywał oceny wystarczająco dużej liczby produktów ubezpieczeniowych dostępnych na rynku oraz wystarczająco zróżnicowanych pod względem rodzaju i dostawców produktów w celu zapewnienia, aby cele klienta zostały należycie osiągnięte, oraz aby produkty nie ograniczały się do produktów ubezpieczeniowych wyemitowanych lub dostarczonych przez podmioty mające bliskie powiązania z danym pośrednikiem.

Wszyscy pośrednicy ubezpieczeniowi i zakłady ubezpieczeń, w tym działający w ramach swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości, muszą przestrzegać bardziej restrykcyjnych wymogów państwa członkowskiego, o których mowa w niniejszym ustępie, przy zawieraniu umów ubezpieczenia z klientami mającymi miejsce zwykłego pobytu lub siedzibę w tym państwie członkowskim.

4. Bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu określenia:

- a) kryteriów oceny, czy zachęty wypłacone lub otrzymane przez pośrednika ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń wywierają szkodliwy wpływ na jakość odnośnej usługi świadczonej na rzecz klienta;
- b) kryteriów oceny wywiązywania się przez pośredników ubezpieczeniowych i zakłady ubezpieczeń wypłacających lub otrzymujących zachęty z obowiązku uczciwego, rzetelnego i profesjonalnego działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem klienta.

5. Akty delegowane, o których mowa w ust. 4, uwzględniają:

- a) charakter usług oferowanych klientowi lub potencjalnemu klientowi lub świadczonych na ich rzecz, z uwzględnieniem rodzaju, przedmiotu, wielkości i częstotliwości transakcji;
- b) charakter oferowanych lub rozpatrywanych produktów, w tym różne rodzaje ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych.

Artykuł 30

Ocena odpowiedniości i stosowności oraz sprawozdawczość wobec klientów

1. Bez uszczerbku dla art. 20 ust. 1, świadcząc usługę doradztwa w zakresie ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń uzyskują również niezbędne informacje dotyczące wiedzy i doświadczenia klienta lub potencjalnego klienta w dziedzinie inwestycji istotnej dla danego rodzaju produktu lub usługi, sytuacji finansowej tej osoby, w tym zdolności ponoszenia strat tej osoby, oraz jej celów inwestycyjnych, w tym tolerancji ryzyka tej osoby, tak aby pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń mogli zarekomendować klientowi lub potencjalnemu klientowi ubezpieczeniowe produkty inwestycyjne odpowiednie dla niego i, w szczególności, odpowiadające jego tolerancji ryzyka i zdolności ponoszenia strat.

▼B

Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń świadczący usługi doradztwa inwestycyjnego rekomendują pakiet usług lub produktów zgodnie z art. 24, cały pakiet był odpowiedni dla klienta.

2. Bez uszczerbku dla art. 20 ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednicy ubezpieczeniowi lub zakłady ubezpieczeń, prowadząc działalność w zakresie dystrybucji inną niż ta, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przy transakcjach sprzedaży, w ramach których nie udzielono porady, zwracali się do klienta lub potencjalnego klienta o przekazanie informacji na temat posiadanej przez tę osobę wiedzy i doświadczenia w dziedzinie inwestycji istotnej dla danego rodzaju produktu lub usługi, które są oferowane klientowi lub których klient się domaga, aby umożliwić pośrednikowi ubezpieczeniowemu lub zakładowi ubezpieczeń ocenę tego, czy dana usługa ubezpieczeniowa lub dany produkt ubezpieczeniowy są stosowne dla klienta. W przypadku gdy przewiduje się pakiet usług lub produktów zgodnie z art. 24, w ocenie rozważa się, czy cały pakiet jest stosowny.

W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń uzna, w oparciu o informacje otrzymane na podstawie przepisów akapitu pierwszego, że produkt nie jest stosowny dla klienta lub potencjalnego klienta, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń ostrzega o tym fakcie klienta lub potencjalnego klienta. Ostrzeżenie to może być przekazywane w ustandaryzowanym formacie.

W przypadku gdy klient lub potencjalny klient nie przekaze informacji, o których mowa w akapicie pierwszym, lub przekaze niewystarczające informacje na temat swojej wiedzy lub doświadczenia, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń ostrzega klienta lub potencjalnego klienta, że nie jest w stanie stwierdzić, czy dany produkt jest dla niego stosowny. Ostrzeżenie to może być przekazywane w ustandaryzowanym formacie.

3. Bez uszczerbku dla art. 20 ust. 1, w przypadku gdy nie jest świadczona usługa doradztwa w zakresie ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, państwa członkowskie mogą odstąpić od obowiązków, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, zezwalając pośrednikom ubezpieczeniowym i zakładom ubezpieczeń na prowadzenie działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń na swoim terytorium bez konieczności uzyskiwania informacji lub dokonywania ustaleń określonych w ust. 2, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) dana działalność dotyczy jednego z następujących ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych:
 - (i) umowy, których ryzyko inwestycyjne odnosi się tylko do instrumentów finansowych uznanych za niezłożone zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE i które nie mają struktury utrudniającej klientowi zrozumienie odnośnego ryzyka; lub
 - (ii) inne niezłożone ubezpieczeniowe produkty inwestycyjne do celów niniejszego ustępu;
- b) działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń jest prowadzona z inicjatywy klienta lub potencjalnego klienta;
- c) klient lub potencjalny klient został wyraźnie poinformowany, że prowadząc tę działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń nie jest zobowiązany do oceny stosowności dostarczanego lub oferowanego ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego lub świadczonej lub oferowanej działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, a klient lub

▼B

potencjalny klient nie korzysta z odpowiedniej ochrony na mocy stosownych przepisów dotyczących prowadzenia działalności. Takie ostrzeżenie można przekazywać w ustandaryzowanym formacie;

- d) pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń spełnia obowiązki spoczywające na nim na mocy art. 27 i 28.

Przy zawieraniu umów ubezpieczenia z klientami mającymi miejsce zwykłego pobytu lub siedzibę w państwie członkowskim, które nie korzysta z odstępstwa, o którym mowa w niniejszym ustępie, wszyscy pośrednicy ubezpieczeniowi i zakłady ubezpieczeń, w tym działający w ramach swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości, muszą przestrzegać mających zastosowanie przepisów tego państwa członkowskiego.

4. Pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń zakłada ewidencję zawierającą dokument lub dokumenty uzgodnione między pośrednikiem ubezpieczeniowym lub zakładem ubezpieczeń a klientem, w których określono prawa i obowiązki stron, oraz inne warunki, na jakich pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń będzie świadczyć usługi na rzecz klienta. Prawa i obowiązki stron umowy mogą zostać określone przez odwołanie do innych dokumentów lub tekstów prawnych.

5. Pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń dostarcza klientowi odpowiednie sprawozdania dotyczące świadczonej usługi na trwałym nośniku. Sprawozdania te obejmują okresowe informacje kierowane do klientów, z uwzględnieniem rodzaju i złożoności danych ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych oraz charakteru usługi świadczonej na rzecz klienta, oraz zawierają, w stosownych przypadkach, zestawienie kosztów związanych z transakcjami i usługami realizowanymi w imieniu klienta.

Świadcząc usługę doradztwa w zakresie ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy dostarcza klientowi na trwałym nośniku oświadczenie dotyczące odpowiedniości, w którym przedstawia udzieloną poradę i wskazuje, jak ta porada odpowiada preferencjom, celom i innym cechom klienta. Zastosowane mają warunki określone w art. 23 ust. 1–4.

W przypadku zawarcia umowy za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które uniemożliwiają uprzednie dostarczenie oświadczenia o odpowiedniości, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń może przedłożyć pisemne oświadczenie o odpowiedniości na trwałym nośniku niezwłocznie po związaniu klienta jakąkolwiek umową, pod warunkiem spełnienia obu następujących warunków:

- a) klient zgodził się na otrzymanie oświadczenia o odpowiedniości bez zbędnej zwłoki po zawarciu umowy; oraz
- b) pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń umożliwił klientowi późniejsze zawarcie umowy, aby mógł on otrzymać oświadczenie o odpowiedniości przed takim zawarciem umowy.

W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń poinformował klienta, że będzie prowadził okresowe oceny odpowiedniości, w sprawozdaniu okresowym ujmuje się zaktualizowaną informację o tym, jak dany ubezpieczeniowy produkt inwestycyjny odpowiada preferencjom, celom i innym cechom klienta.

▼B

6. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu dalszego sprecyzowania w jaki sposób pośrednicy ubezpieczeniowi i zakłady ubezpieczeń mają przestrzegać zasad określonych w niniejszym artykule przy świadczeniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń na rzecz swoich klientów, obejmujących informacje, które należy uzyskać w przypadku dokonywania oceny odpowiedniości i stosowności ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych dla ich klientów, kryteria oceny niezłożonych ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych na potrzeby ust. 3 lit. a) ppkt (ii) niniejszego artykułu, treść i format rejestrów oraz umów o świadczenie usług klientom i przeznaczonych dla klientów okresowych sprawozdań dotyczących świadczonych usług. Te akty delegowane uwzględniają:

- a) charakter usług oferowanych klientowi lub potencjalnemu klientowi lub świadczonych na ich rzecz, z uwzględnieniem rodzaju, przedmiotu, wielkości i częstotliwości transakcji;
- b) charakter oferowanych lub rozpatrywanych produktów, w tym różne rodzaje ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych;
- c) detaliczny lub profesjonalny charakter klienta lub potencjalnego klienta.

7. Do dnia 23 sierpnia 2017 r. EIOPA opracuje, a potem okresowo aktualizuje wytyczne dotyczące oceny ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, które mają strukturę utrudniającą klientowi zrozumienie związanych z nimi ryzyk, o których mowa w ust. 3 lit. a) ppkt (i).

8. EIOPA może opracować, a następnie okresowo aktualizować wytyczne dotyczące oceny ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych sklasyfikowanych jako niezłożone na potrzeby ust. 3 lit. a) ppkt (ii), z uwzględnieniem aktów delegowanych przyjętych na mocy ust. 6.

ROZDZIAŁ VII

SANKCJE I INNE ŚRODKI*Artykuł 31***Sanckje administracyjne i inne środki**

1. Bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych właściwych organów oraz prawa państw członkowskich do przewidywania i nakładania sankcji karnych, państwa członkowskie zapewniają, aby ich właściwe organy mogły nakładać sankcje administracyjne i inne środki mające zastosowanie w przypadku wszelkich naruszeń przepisów krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę oraz podejmują wszelkie konieczne środki, aby zapewnić ich wykonanie. Państwa członkowskie zapewniają skuteczność, proporcjonalność i odstraszający charakter swoich sankcji administracyjnych i innych środków.

2. Państwa członkowskie mogą zdecydować o niewprowadzaniu przepisów dotyczących sankcji administracyjnych na podstawie niniejszej dyrektywy za naruszenia, które podlegają sankcjom karnym na mocy ich prawa krajowego. W takim przypadku państwa członkowskie powiadamiają Komisję o odpowiednich przepisach swojego prawa karnego.

▼B

3. Właściwe organy wykonują swoje uprawnienia nadzorcze, w tym uprawnienia dochodzeniowe i uprawnienia do nakładania sankcji przewidzianych w niniejszym rozdziale, zgodnie z krajowymi ramami prawnymi w jakikolwiek z następujących sposobów:

- a) bezpośrednio;
- b) we współpracy z innymi organami;
- c) poprzez zwracanie się do właściwych organów sądowych.

4. W przypadku gdy dystrybutorzy produktów ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych podlegają określonym obowiązkom, państwa członkowskie zapewniają możliwość stosowania, w przypadku naruszenia któregośkolwiek z tych obowiązków, sankcji administracyjnych oraz innych środków wobec członków ich organów zarządzających lub nadzorczych oraz wszelkich innych osób fizycznych lub prawnych, które w świetle prawa krajowego ponoszą odpowiedzialność za takie naruszenie.

5. Państwa członkowskie zapewniają prawo odwołania się od sankcji administracyjnych oraz innych środków podjętych zgodnie z niniejszym artykułem.

6. Właściwym organom przyznaje się wszelkie uprawnienia dochodzeniowe, które są niezbędne do wykonywania ich funkcji. Wykonując swoje uprawnienia do nakładania sankcji administracyjnych i innych środków, właściwe organy ściśle ze sobą współpracują w celu zapewnienia pożądanego skutecznego tych sankcji i środków oraz koordynują swoje działania w przypadku postępowań obejmujących sprawy transgraniczne, zapewniając jednocześnie spełnienie warunków zgodności z prawem przetwarzania danych zgodnie z dyrektywą 95/46/WE oraz rozporządzeniem (WE) nr 45/2001.

W przypadku gdy państwa członkowskie postanawiają – zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu – ustanowić sankcje karne za naruszenia przepisów, o których mowa w art. 33, zapewniają one wprowadzenie odpowiednich środków, tak aby właściwe organy miały wszystkie niezbędne uprawnienia do:

- a) współpracy z organami sądowymi na ich terytorium w celu otrzymywania szczególnych informacji związanych z dochodzeniami lub postępowaniami karnymi wszczętymi w związku z możliwymi naruszeniami niniejszej dyrektywy; oraz
- b) udzielania takich informacji innym właściwym organom i EIOPA w celu wypełnienia obowiązku ich współpracy ze sobą i z EIOPA do celów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 32

Publikacja informacji o nałożonych sankcjach oraz innych środkach

1. Państwa członkowskie zapewniają publikowanie przez właściwe organy bez zbędnej zwłoki informacji o każdej sankcji administracyjnej lub innym środku nałożonym za naruszenie przepisów krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, wobec których nie wniesiono w terminie odwołania, w tym informacji na temat rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości osób odpowiedzialnych za naruszenie. Jednakże w przypadku gdy właściwy organ uzna, że opublikowanie tożsamości osób

▼B

prawnych lub tożsamości lub danych osobowych osób fizycznych byłoby nieproporcjonalne, w oparciu o indywidualną ocenę przeprowadzoną w odniesieniu do proporcjonalności opublikowania takich danych, lub w przypadku gdy taka publikacja zagroziłaby stabilności rynków finansowych lub trwającemu dochodzeniu, właściwy organ może podjąć decyzję o odroczeniu publikacji, zaniechaniu publikacji lub o opublikowaniu informacji o nałożonych sankcjach w sposób zanonimizowany.

2. W przypadku gdy prawo krajowe przewiduje publikację decyzji o nałożeniu sankcji lub innego środka, od których przysługuje odwołanie do odpowiednich organów sądowych lub innych organów, właściwe organy bez zbędnej zwłoki publikują na swojej oficjalnej stronie internetowej takie informacje oraz wszelkie późniejsze informacje na temat wyniku takiego odwołania. Ponadto publikuje się również każdą decyzję uchylającą poprzednią decyzję o nałożeniu sankcji lub innego środka, która została opublikowana.

3. Właściwe organy informują EIOPA o wszystkich sankcjach administracyjnych i innych środkach, które zostały nałożone, ale nie zostały opublikowane zgodnie z ust. 1, w tym o wszelkich odwołaniach z nimi związanych i ich wynikach.

Artykuł 33

Naruszenia, sankcje oraz inne środki

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie przynajmniej do:

- a) osób, które nie zarejestrowały swojej działalności w zakresie dystrybucji zgodnie z art. 3;
- b) zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji lub pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego korzystającego z usług dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji świadczonych przez osoby, o których mowa w lit. a);
- c) pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, który uzyskał rejestrację w oparciu o fałszywe oświadczenia lub w jakikolwiek inny niezgodny z prawem sposób z naruszeniem art. 3;
- d) dystrybutora ubezpieczeń, który nie spełnia warunków art. 10;
- e) zakładu ubezpieczeń lub pośrednika ubezpieczeniowego, który nie przestrzega wymogów w zakresie prowadzenia działalności określonych w rozdziałach V i VI, w odniesieniu do dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych;
- f) dystrybutora ubezpieczeń, który nie przestrzega wymogów w zakresie prowadzenia działalności określonych w rozdziale V, w odniesieniu do wszelkich produktów ubezpieczeniowych innych niż te, o których mowa w lit. e).

2. W przypadku jakiegokolwiek naruszenia, o którym mowa w ust. 1 lit. e), państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy były uprawnione do nakładania zgodnie z prawem krajowym przynajmniej następujących sankcji administracyjnych i innych środków:

- a) publiczne oświadczenie wskazujące odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną oraz charakter naruszenia;
- b) nakaz zobowiązujący odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną do zaprzestania danego postępowania oraz do powstrzymania się od ponownego podejmowania tego postępowania;
- c) w przypadku pośrednika ubezpieczeniowego – cofnięcie rejestracji, o której mowa w art. 3;

▼B

- d) tymczasowy zakaz sprawowania funkcji zarządczych u pośredników ubezpieczeniowych lub w zakładach ubezpieczeń nałożony na członka organu zarządzającego pośrednika ubezpieczeniowego lub zakładu ubezpieczeń, którego uznano za odpowiedzialnego;
- e) w przypadku osoby prawnej – następujące administracyjne sankcje finansowe w maksymalnej wysokości:
 - (i) co najmniej 5 000 000 EUR lub do 5 % całkowitych rocznych obrotów na podstawie ostatniego dostępnego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający lub, w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień wejścia w życie niniejszej dyrektywy. W przypadku gdy dana osoba prawna jest jednostką dominującą lub jednostką zależną jednostki dominującej, która ma obowiązek sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE ⁽¹⁾, za odpowiedni całkowity roczny obrót uznaje się całkowity roczny obrót na podstawie ostatniego dostępnego skonsolidowanego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający najwyższej jednostki dominującej; lub
 - (ii) nieprzekraczającej dwukrotności kwoty korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, w przypadku gdy możliwe jest ich ustalenie;
- f) w przypadku osoby fizycznej – następujące administracyjne sankcje finansowe w maksymalnej wysokości:
 - (i) co najmniej 700 000 EUR lub, w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień wejścia w życie niniejszej dyrektywy; lub
 - (ii) nieprzekraczającej dwukrotności kwoty korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, w przypadku gdy możliwe jest ich ustalenie.

3. W przypadkach naruszeń, o których mowa w ust. 1 lit. a)–d) i f), państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy były uprawnione do nakładania zgodnie z prawem krajowym przynajmniej następujących sankcji administracyjnych i innych środków:

- a) nakaz zobowiązujący odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną do zaprzestania danego postępowania oraz do powstrzymania się od ponownego podejmowania tego postępowania;
- b) w przypadku pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające – cofnięcie rejestracji, o której mowa w art. 3.

4. Państwa członkowskie mogą upoważnić właściwe organy do wprowadzenia dodatkowych sankcji administracyjnych lub innych środków oraz administracyjnych sankcji finansowych wyższych niż te, które przewidziano w niniejszym artykule.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

*Artykuł 34***Skuteczne stosowanie sankcji oraz innych środków**

Państwa członkowskie zapewniają, aby określając rodzaj stosowanych sankcji administracyjnych lub innych środków oraz wysokość administracyjnych sankcji finansowych, właściwe organy uwzględniały wszystkie istotne okoliczności, w tym, w stosownych przypadkach:

- a) wagę naruszenia i czas jego trwania;
- b) stopień odpowiedzialności odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej;
- c) sytuację finansową odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej, której wyznacznikiem jest roczny dochód odpowiedzialnej osoby fizycznej albo wysokość całkowitych obrotów odpowiedzialnej osoby prawnej;
- d) skalę korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną, o ile można je ustalić;
- e) straty poniesione przez klientów i strony trzecie w związku z naruszeniem, o ile można je ustalić;
- f) gotowość odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej do współpracy z właściwym organem;
- g) środki podjęte przez odpowiedzialną osobę prawną lub fizyczną, aby zapobiec powtórzeniu naruszenia; oraz
- h) wszelkie uprzednie naruszenia popełnione przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną.

*Artykuł 35***Zgłaszanie naruszeń**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy ustanowiły skuteczne mechanizmy umożliwiające zgłaszanie i zachęcające do zgłaszania im ewentualnych lub faktycznych naruszeń przepisów prawa krajowego wdrażających niniejszą dyrektywę.
2. Mechanizmy, o których mowa w ust. 1, obejmują co najmniej:
 - a) szczególne procedury odbierania zgłoszeń o naruszeniach oraz działania następcze;
 - b) odpowiednią ochronę, przynajmniej przed działaniami odwetowymi, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania, pracowników dystrybutorów ubezpieczeń lub reasekuracji, a w miarę możliwości innych osób, które zgłaszają naruszenia popełnione w tych podmiotach; oraz
 - c) ochronę tożsamości zarówno osoby zgłaszającej naruszenie, jak i osoby fizycznej, której zarzuca się popełnienie naruszenia, na wszystkich etapach procedury, chyba że takie ujawnienie informacji wymagane jest prawem krajowym w związku z dalszym dochodzeniem lub późniejszym postępowaniem administracyjnym lub sądowym.

*Artykuł 36***Przekazywanie EIOPA informacji na temat sankcji oraz innych środków**

1. Właściwe organy informują EIOPA o wszystkich sankcjach administracyjnych i innych środkach nałożonych, lecz nieopublikowanych zgodnie art. 32 ust. 1.

▼B

2. Właściwe organy przekazują EIOPA co roku zbiorczą informację o wszystkich sankcjach administracyjnych i innych środkach nałożonych zgodnie z art. 31.

EIOPA publikuje te informacje w sprawozdaniu rocznym.

3. W przypadku gdy właściwy organ ujawni opinii publicznej sankcję administracyjną lub inny środek, powiadamia o tym jednocześnie EIOPA.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 37

Ochrona danych

1. Państwa członkowskie stosują dyrektywę 95/46/WE w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w państwach członkowskich na podstawie niniejszej dyrektywy.

2. Do przetwarzania danych przez EIOPA zgodnie z niniejszą dyrektywą stosuje się rozporządzenie (WE) nr 45/2001.

Artykuł 38

Akty delegowane

Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 39 aktów delegowanych dotyczących art. 25, 28, 29 i 30.

Artykuł 39

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 25, 28, 29 i 30, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 22 lutego 2016 r.

3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 25, 28, 29 i 30, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 25, 28, 29 i 30 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

▼B*Artykuł 40***Okres przejściowy**

Państwa członkowskie zapewniają, aby do dnia 23 lutego 2019 r. pośrednicy zarejestrowani już na podstawie dyrektywy 2002/92/WE spełnili odpowiednie przepisy prawa krajowego wdrażające art. 10 ust. 1 niniejszej dyrektywy.

▼M3*Artykuł 40a***Dostępność informacji w europejskim pojedynczym punkcie dostępu**

Od dnia 10 stycznia 2030 r. państwa członkowskie zapewniają udostępnianie informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2 niniejszej dyrektywy, w europejskim pojedynczym punkcie dostępu (ESAP) ustanowionym na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2859 ⁽¹⁾. W tym celu organem zbierającym dane zdefiniowanym w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2023/2859 jest właściwy organ.

Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje te spełniały następujące wymogi:

- a) były przekazywane w formacie umożliwiającym ekstrakcję danych zgodnie z art. 2 pkt 3 rozporządzenia (UE) 2023/2859;
- b) towarzyszyły im następujące metadane:
 - (i) wszystkie nazwy podmiotu, którego dotyczą informacje;
 - (ii) jeżeli jest dostępny – identyfikator podmiotu prawnego podmiotu określony zgodnie z art. 7 ust. 4 lit. b) rozporządzenia (UE) 2023/2859;
 - (iii) rodzaj informacji według klasyfikacji na podstawie art. 7 ust. 4 lit. c) tego rozporządzenia;
 - (iv) wskazanie, czy informacje zawierają dane osobowe.

▼B*Artykuł 41***Przegląd i ocena**

1. Do dnia 23 lutego 2021 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania art. 1. Takie sprawozdanie będzie zawierać dokonaną na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich i EIOPA zgodnie z art. 1 ust. 5 ocenę, czy zakres stosowania niniejszej dyrektywy, łącznie z wyjątkiem określonym w art. 1 ust. 3, jest nadal odpowiedni, jeśli chodzi o poziom ochrony konsumentów, proporcjonalność traktowania różnych dystrybutorów ubezpieczeń i obciążenia administracyjne nakładane na właściwe organy i kanały dystrybucji ubezpieczeń.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2859 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia europejskiego pojedynczego punktu dostępu zapewniającego scentralizowany dostęp do publicznie dostępnych informacji mających znaczenie dla usług finansowych, rynków kapitałowych i zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L, 2023/2859, 13.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2859/oj>).

▼B

2. Do dnia 23 lutego 2021 r. Komisja dokona przeglądu niniejszej dyrektywy. Przegląd ten obejmuje ogólną analizę praktycznego stosowania przepisów ustanowionych w niniejszej dyrektywie, z należyтым uwzględnieniem zmian na rynkach detalicznych produktów inwestycyjnych oraz doświadczeń nabytych przy praktycznym stosowaniu przepisów niniejszej dyrektywy, rozporządzenia (UE) nr 1286/2014 oraz dyrektywy 2014/65/UE. Przegląd obejmuje ocenę, czy szczególne zasady prowadzenia działalności dotyczące dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych określone w rozdziale VI niniejszej dyrektywy przynoszą odpowiednie i proporcjonalne rezultaty, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia wystarczającej ochrony konsumentów zgodnie ze standardami ochrony inwestorów obowiązującymi na mocy dyrektywy 2014/65/UE oraz specyfiką ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych i szczególnym charakterem kanałów ich dystrybucji. W ramach tego przeglądu rozpatruje się również możliwość zastosowania przepisów niniejszej dyrektywy do produktów objętych zakresem stosowania dyrektywy 2003/41/WE. Taki przegląd obejmuje również szczególną analizę skutków art. 19 niniejszej dyrektywy, z uwzględnieniem stanu konkurencji na rynku dystrybucji ubezpieczeń w odniesieniu do umów innych niż umowy należące do którejkolwiek z grup wyszczególnionych w załączniku II do dyrektywy 2009/138/WE, oraz wpływu obowiązków, o których mowa w art. 19 niniejszej dyrektywy, na pośredników ubezpieczeniowych będących małymi i średnimi przedsiębiorstwami.

3. Po konsultacji ze Wspólnym Komitetem Europejskich Urzędów Nadzoru Komisja przedkłada pierwsze sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

4. Do dnia 23 lutego 2020 r., a następnie nie rzadziej niż co dwa lata EIOPA sporządza kolejne sprawozdanie na temat stosowania niniejszej dyrektywy. Przed upublicznieniem swojego sprawozdania EIOPA konsultuje się z Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych.

5. W trzecim sprawozdaniu, które ma zostać sporządzone do dnia 23 lutego 2018 r., EIOPA dokonuje oceny struktury rynków pośredników ubezpieczeniowych.

6. W sprawozdaniu, które EIOPA ma sporządzić do dnia 23 lutego 2020 r., o którym mowa w ust. 4, analizuje się, czy właściwe organy, o których mowa w art. 12 ust. 1, posiadają wystarczające uprawnienia oraz odpowiednie zasoby, aby wykonywać swoje zadania.

7. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 4, analizuje się przynajmniej następujące kwestie:

- a) wszelkie zmiany struktury rynku pośredników ubezpieczeniowych;
- b) wszelkie zmiany charakterystyki działalności transgranicznej;
- c) poprawę jakości doradztwa i metod sprzedaży oraz wpływ niniejszej dyrektywy na pośredników ubezpieczeniowych będących małymi i średnimi przedsiębiorstwami.

8. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 4, uwzględnia się również dokonaną przez EIOPA ocenę skutków niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 42***Transpozycja****▼M1**

1. Państwa członkowskie przyjmą i opublikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 1 lipca 2018 r. Niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

▼ M1

Państwa członkowskie stosują przepisy, o których mowa w akapicie pierwszym, najpóźniej od dnia 1 października 2018 r.

▼ B

Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Środki te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektywy uchylonej niniejszą dyrektywą odczytuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 43***Zmiana dyrektywy 2002/92/WE**

Rozdział IIIA dyrektywy 2002/92/WE traci moc ze skutkiem od dnia 23 lutego 2016 r.

*Artykuł 44***Uchylenie****▼ M1**

Dyrektywa 2002/92/WE, zmieniona dyrektywami wymienionymi w załączniku II część A do niniejszej dyrektywy, traci moc ze skutkiem od dnia 1 października 2018 r., bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich w zakresie terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw zawartych w załączniku II część B do niniejszej dyrektywy.

▼ B

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy oraz odczytuje zgodnie z tabelą korelacji w załączniku III.

*Artykuł 45***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 46***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

*ZAŁĄCZNIK I***MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE WIEDZY FACHOWEJ
I KOMPETENCJI ZAWODOWYCH**

(o których mowa w art. 10 ust. 2)

I. Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie zaliczone do grup 1–18 w załączniku I część A do dyrektywy 2009/138/WE

- a) minimalna niezbędna znajomość warunków oferowanych polis, w tym ryzyk dodatkowych, jeżeli są objęte takimi polisami;
- b) minimalna niezbędna znajomość obowiązujących przepisów regulujących dystrybucję produktów ubezpieczeniowych, takich jak prawo ochrony konsumentów, odpowiednie prawo podatkowe oraz odpowiednie prawo socjalne i prawo pracy;
- c) minimalna niezbędna znajomość obsługi roszczeń;
- d) minimalna niezbędna znajomość obsługi skarg;
- e) minimalna niezbędna wiedza na temat oceny potrzeb klienta;
- f) minimalna niezbędna znajomość rynku ubezpieczeń;
- g) minimalna niezbędna znajomość standardów etyki biznesu; oraz
- h) minimalny niezbędny poziom kwalifikacji w dziedzinie finansów.

II. Ubezpieczeniowe produkty inwestycyjne

- a) minimalna niezbędna znajomość ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, w tym warunków i składek netto oraz w stosownych przypadkach świadczeń gwarantowanych i niegwarantowanych;
- b) minimalna niezbędna wiedza na temat zalet i wad różnych wariantów inwestycyjnych dla ubezpieczających;
- c) minimalna niezbędna wiedza na temat ryzyka finansowego ponoszonego przez ubezpieczających;
- d) minimalna niezbędna znajomość polis obejmujących ryzyka dla życia i innych produktów oszczędnościowych;
- e) minimalna niezbędna wiedza na temat organizacji systemu emerytalnego i gwarantowanych przezeń świadczeń;
- f) minimalna niezbędna znajomość obowiązujących przepisów dotyczących dystrybucji produktów ubezpieczeniowych, takich jak prawo ochrony konsumentów i odpowiednie prawo podatkowe;
- g) minimalna niezbędna znajomość rynku ubezpieczeń i rynku produktów oszczędnościowych;
- h) minimalna niezbędna znajomość obsługi skarg;
- i) minimalna niezbędna wiedza na temat oceny potrzeb klienta;
- j) zarządzanie konfliktami interesów;
- k) minimalna niezbędna znajomość standardów etyki biznesu; oraz
- l) minimalny niezbędny poziom kwalifikacji finansowych.

▼B**III. Ubezpieczenia na życie sklasyfikowane w załączniku II do dyrektywy 2009/138/WE**

- a) minimalna niezbędna wiedza na temat polis, w tym znajomość warunków, świadczeń gwarantowanych i w stosownych przypadkach ryzyk dodatkowych;
- b) minimalna niezbędna wiedza na temat organizacji systemu emerytalnego w danym państwie członkowskim i gwarantowanych przezeń świadczeń;
- c) znajomość obowiązującego prawa w zakresie umów ubezpieczeniowych, prawa ochrony konsumentów, prawa ochrony danych, prawa w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy oraz w stosownych przypadkach odpowiedniego prawa podatkowego oraz odpowiedniego prawa socjalnego i prawa pracy;
- d) minimalna niezbędna znajomość rynków ubezpieczeń i innych istotnych rynków usług finansowych;
- e) minimalna niezbędna znajomość obsługi skarg;
- f) minimalna niezbędna wiedza na temat oceny potrzeb konsumenta;
- g) zarządzanie konfliktami interesów;
- h) minimalna niezbędna znajomość standardów etyki biznesu; oraz
- i) minimalny niezbędny poziom kwalifikacji w dziedzinie finansów.

ZAŁĄCZNIK II

CZĘŚĆ A

Uchylona dyrektywa i wykaz jej kolejnych zmian

Dyrektywa 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 9 z 15.1.2003, s. 3)

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349)

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 (Dz.U. L 26 z 2.2.2016, s. 19)

CZĘŚĆ B

Terminy transpozycji do prawa krajowego, o których mowa w art. 44

Dyrektywa	Terminy transpozycji dyrektyw zmieniających
2014/65/UE	3.7.2016
(UE) 2016/97	22.2.2016, (w odniesieniu do zmiany dyrektywy 2002/92/WE zgodnie z art. 43 niniejszej dyrektywy)
	23.8.2018 (w odniesieniu do transpozycji niniejszej dyrektywy zgodnie z art. 42)

ZAŁĄCZNIK III

Tabela korelacji

Dyrektywa 2002/92/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 1 ust. 1	art. 1 ust. 1 i 2
art. 1 ust. 2	art. 1 ust. 3 i 4
art. 1 ust. 3	art. 1 ust. 6
art. 2 pkt 1	art. 2 ust. 1 pkt 6
art. 2 pkt 2	art. 2 ust. 1 pkt 7
art. 2 pkt 3	art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 2 ust. 2
art. 2 pkt 4	art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 2 ust. 2
art. 2 pkt 5	art. 2 ust. 1 pkt 3
art. 2 pkt 6	art. 2 ust. 1 pkt 5
art. 2 pkt 7	—
art. 2 pkt 8	art. 2 ust. 1 pkt 16
art. 2 pkt 9	art. 2 ust. 1 pkt 10
art. 2 pkt 10	art. 2 ust. 1 pkt 11
art. 2 pkt 11	—
art. 2 pkt 12	art. 2 ust. 1 pkt 11
art. 2 pkt 13	art. 2 ust. 1 pkt 17
art. 3 ust. 1	art. 3 ust. 1
art. 3 ust. 2	art. 3 ust. 2 i 3
art. 3 ust. 3	art. 3 ust. 4
art. 3 ust. 4	—
art. 3 ust. 5	—
art. 3 ust. 6	art. 16
art. 4 ust. 1	art. 10 ust. 1 i 2
art. 4 ust. 2	art. 10 ust. 3
art. 4 ust. 3	art. 10 ust. 4
art. 4 ust. 4	art. 10 ust. 6
art. 4 ust. 5	—
art. 4 ust. 6	—
art. 4 ust. 7	art. 10 ust. 7
art. 5	art. 40
art. 6 ust. 1	art. 4 i 6
art. 6 ust. 2	—
art. 6 ust. 3	art. 11 ust. 1
art. 7	art. 12

▼B

Dyrektywa 2002/92/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 8	art. 5, 7, 31–36
art. 9	art. 13
art. 10	art. 14
art. 11	art. 15
art. 12 ust. 1 lit. a)	art. 18 lit. a) ppkt (i) i lit. b) ppkt (i)
art. 12 ust. 1 lit. b)	art. 18 lit. a) ppkt (iv)
art. 12 ust. 1 lit. c)	art. 19 ust. 1 lit. a)
art. 12 ust. 1 lit. d)	art. 19 ust. 1 lit. b)
art. 12 ust. 1 lit. e)	art. 18 lit. a) ppkt (iii) i lit. b) ppkt (iii) oraz art. 19 ust. 1 lit. c)
art. 12 ust. 2	art. 20 ust. 3
art. 12 ust. 3	art. 20 ust. 1
art. 12 ust. 4	art. 22 ust. 1
art. 12 ust. 5	art. 22 ust. 2 i 4
art. 13	art. 23
art. 14	—
art. 15	—
art. 16	—
art. 17	—